

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

НА

VI ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

(ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ).

XXIV заседание, четвъртъкъ, 29 Ноемврий 1890 година.

(Отворено въ 2 часа слѣдъ пладнѣ подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на П. Славкова).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се отвара. Г-нъ секретаръ ще прочете списъкътъ на г-да прѣдставителитѣ, за да се види, кой присѣтствува и кой отсъствува въ днешното засѣдание.

Секр. М. Милевъ: (Чете списъка). Отсъствуватъ: Костантинъ Попновъ, Илия Стоковъ, Данаилъ Караджовъ, Стефанъ Явашчиевъ, Номанъ Ефенди, Шербетчи Халилъ, Мустафа Якубовъ, Котелли Халилаа, Ибрахимъ Х. Ахмедовъ, Т. Х. Тошевъ, Никола Каракашевъ, Д-ръ Михайловъ, Василь Мончовъ, Д. Пшкковъ, Д-ръ С. Андонияди, Д. Свѣцаровъ, Ст. Кьойбашиевъ, Иванъ С. Коларовъ, Ст. Странски, Пею Диловъ, Костадинъ Н. Костовичъ, Димитръ Стояновъ, Ненко Вълчовъ, Хасанъ Х. Салимовъ, Хаджи Неджипъ-Бей, Афузъ М. Байрактаръ, Риза Афузъ Ибишовъ, Ст. Симеоновъ, Таксимъ Бей, Скендеръ Бей, Османъ Кечели, Петръ Тодоровъ, Костаки Станчовъ, Османъ Бей, Хасанъ Бей, Х. Яхия Юмеровъ, Курбанъ Ахмедъ, Мехмедъ Ефенди Юмеровъ, Курти Велевъ, Тодоръ Д. Кювлиевъ, Апостоль Сарж-Ивановъ, Христо Векеровъ, Петръ Сирака, Никола Странски, Никола Михайловски, Христо Дюкмеджиевъ, Илия Сакаровъ, Даскалъ Станчо Черневъ, Филиппъ Щърбановъ, Петръ Юруковъ, Никола Стоименовъ, Симо Гиговъ, Глишо Цвѣтковъ, Никола Момчиловъ, Мехмедъ Бучакчиоглу, Ахмедъ Есадовъ, Иванъ Халачовъ, Жоржо Момчовъ, Ст. Х. Запрянковъ, Христо Самаровъ, Замакъ Исмаиловъ, Юсуфъ Нури Мустафовъ, Афузъ Алиевъ, Хюсеинъ Я. Ахмедовъ, Ахмедъ Х. Хасановъ, Кесимъ Зааде и Недж. Бей Чилингировъ.

Прѣдсѣд.: Отъ цѣлото число прѣдставители отсъствуватъ 67 души. Има, значи, законното число прѣдставители,

за да се пристъпи къмъ разглеждането на положенитѣ на дневенъ редъ въпроси.

На дневенъ редъ сж слѣдующитѣ въпроси:

I. Трето четение на Закона за Гербовий Сборъ.

II. Съобщение резултата по дѣлото на бившия началникъ на канцелярията при Нар. Събрание Ташикманова;

III. Прѣдложението на Ст. Цвикю за измѣнение пунктъ 5-й отъ чл. 100 отъ Закона за Окръжнитѣ Съвѣти;

IV. Първо четение на прѣдложението за измѣнение часть I, гл. I и VI и пр. отъ Евзархийския Уставъ;

V. Първо четение на законопроекта за измѣнение и допълнение нѣкои алинеи отъ Закона за Господарскитѣ и Чифликски земи;

VI. Първо четение на законопроекта за минитѣ и карриеритѣ.

VII. Прѣдложение отъ Министерството на Финанситѣ за удобрение свърхсѣтнитѣ кредити на Дирекцията на Обществениитѣ Сгради 16.000 лева и на Финансовото Министерство 4.700 лева;

VIII. Прѣдложение отъ Министерството на Финанситѣ за удобрѣние вѣдомоститѣ подъ букви: А, Б, В и Г за вземание и увеличение сумми отъ запазенія фондъ по бюджета за 1889/90 год.; и

IX. Първо четение на законопроектитѣ за окончателното сключване на бюджета за годинитѣ: 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885 и 1886.

Прѣди да дамъ думата на г-на докладчика за Закона за Гербовий Сборъ, ще съобща на г-да прѣдставителитѣ,

че дадохъ 5 дневенъ отпускъ, начиная отъ 30 того, на Сима Гиговъ, Брѣзничкия прѣдставитель.

Г-нъ докладчикъ има думата.

Докл.: (Чете):

„ЗАКОНЪ ЗА ГЕРБОВИЙ СБОРЪ.“

Глава I.

Общи положения.

Чл. 1. Гербовий сборъ е една такса, съ която се облагатъ въ полза на държавното съкровище разнитѣ книжа и документи, показани въ настоящия законъ.

Този сборъ се дѣли на два вида: простъ и актовъ.

Чл. 2. Простия гербовъ сборъ се взима въ размѣръ:

- 1) на петъ лева;
- 2) „ три „
- 3) „ единъ левъ
- 4) „ петдесетъ стотинки;
- 5) „ тридесетъ „
- 6) „ двадесетъ „
- 7) „ петнадесетъ „
- 8) „ десетъ „

а актовий, споредъ видътъ на документитѣ и обозначената въ тѣхъ сума, съгласно приложената въ края на настоящий законъ таблица.

Чл. 3. Гербовий сборъ се събира чрезъ продаване гербови марки и гербови хартии, които се приготвяватъ отъ Финансовото Министерство и разпращатъ на всички ковчезничества. Тѣзи гербови марки и хартии се продаватъ отъ ковчезничествата на частни лица, банката и клоноветѣ ѝ, съ прѣдплащане, а на правителственитѣ и общински учреждения се отпущатъ въ кредитъ по редътъ, установенъ отъ М-рството на Финанситѣ.

Чл. 4. На частнитѣ лица, банката и клоноветѣ ѝ, когато купятъ гербови марки или гербови хартии на сума за 100 и повече лева наведнажъ за прѣпродаване или друга нѣкоя цѣль, ковчезничествата правятъ отстъпка 5% въ гербови марки или гербови хартии.

Чл. 5. Гербовитѣ хартии иматъ слѣдующитѣ бѣлѣзи:

Въ горната имъ частъ сж напечатани Държавний Гербъ и щемпелтътъ, който обозначава цѣната на марката, а долната имъ частъ състои отъ голо пространство.

Гербовитѣ хартии се разпознаватъ отъ това, че въ горната имъ частъ е напечатана стойността за каквато може да се напише върху нея извѣстенъ документъ, слѣдуюмата гербова такса и Държавний Гербъ на Княжеството, а въ срѣдата на хартията се прозира надписъ „Българско Княжество“ и надъ него Държавний Гербъ.

Чл. 6. Гербовитѣ марки сж прѣдначени за облѣпване всѣкакви книжа и документи, а гербовитѣ хартии само за полици, други търговски и прости записи. Тѣзи послѣднитѣ могатъ да се замѣняватъ и съ бѣла книга, стига тя да е облѣпена съ слѣдуюмитѣ гербови марки. Въ такъвъ случай облѣпването трѣбва да става при самото съставяние на документа.

Глава II.

За простия гербовъ сборъ.

Чл. 7. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на петъ лева се облѣпватъ:

1) Манифеститѣ на параходитѣ; корабитѣ и шлеповетѣ отъ 1000 тона на горѣ;

2) Прощенията, подавани въ духовнитѣ сѣдове, за разводъ и разводителнитѣ писма безъ разлика на вѣроисповѣдане;

3) Удостоверенията, давани на лица, приети по рѣшението на Народното Събрание за български подданици, а сжщо и за уволнени отъ българско подданство;

4) Кассационнитѣ жалби по граждански и търговски дѣла, подавани за Върховния Кассационенъ Сѣдъ;

5) Свидѣтелства издавани отъ сѣдилищата на правомѣщитѣ за адвокатствование;

6) Рѣшенията, издадени отъ арбитражни сѣдове или комиссии;

7) Пълномощия за водение промишленность, за прѣдставление на разни фабрики, търговски и експедиторски кантори и др. такива заведѣния; и

8) Пълномощия за вземане участие въ публични търгове.

Чл. 8. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на три лева се облѣпватъ:

1) Манифеститѣ на параходитѣ, кораби и шлепове отъ 100—1000 тона;

2) Транзитнитѣ декларации;

3) Актове за осинование;

4) Апелативнитѣ, както и частнитѣ жалби, подавани за апелативнитѣ сѣдилища;

5) Застрахователнитѣ листове, главнитѣ планове, оцѣненията (девизитѣ), поемнитѣ условия (cahier des charges), ситуациитѣ на разнитѣ постройки, дадени на частни прѣдприемачи, било за прѣдприятия отдалени за търгъ, или по доброволно съгласие, отъ страна на правителството, общинитѣ или общественитѣ учреждения;

6) Свидѣтелствата за честность и правоспособность;

7) Декларациитѣ на чуждитѣ подданици за отказване отъ консулската защита;

8) Прѣдставяванитѣ на утвърждение устави на разнитѣ дружества.

Чл. 9. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на единъ левъ се облѣпватъ:

1) всички писмени или телеграфически искове и други прошения, заявления, жалби, тѣхнитѣ отговори, обяснения, приложения, които се подаватъ въ окръжнитѣ сѣдилища, а така сжщо и еднообразитѣ имъ, които се подаватъ по граждански и търговски дѣла прѣдъ окръжнитѣ и по-горни сѣдилища;

2) Всички свидѣтелства, удостоверения, изпълнителни листове, прѣписитѣ и извлѣченията на протоколи, рѣшения, актове и всѣкакви други книжа, издадени по просбата на частни лица отъ всички сѣдилища по граждански и търговски дѣла съ исклучение на мировитѣ и общински сѣдилища;

3) Прѣписитѣ, издадени намѣсто поврѣдени или изгубени документи и други книжа, подлѣжащи на простѣ или актовѣ гербовѣ сборѣ, когато тѣ се издаватѣ отѣ сѣдилищата;

4) Всички пълномощия за получаване пари отѣ сто и повече лева на веднажѣ, за правение заемѣ, за купуване и продаване, за гледане разни граждански търговски дѣла, било въ сѣдилищата или административнитѣ учреждения, а така сѣщо и устнитѣ пълномощия, които се заявяватѣ за подобни дѣла въ окръжнитѣ или по-горни сѣдилища;

5) Прѣводитѣ на ташии, хюджети и други тѣмъ подобни книжа;

6) Свидѣтелствата, изброени въ чл. 20 отѣ Закона за паспортитѣ;

7) Декларациитѣ за вносни, износни, транспортни, антрепозитни и новоизносни стоки, за внасяние или изнасяние добитѣкъ на паша, както и манифеститѣ и тѣхнитѣ извлечения, подавани въ митницитѣ, за вносни и износни стоки отѣ параходи и кораби съ вмѣстимостѣ отѣ 100 тона на доле; и

8) Позволителнитѣ за вѣнчаване (вули), които се издаватѣ отѣ всичкитѣ духовни началници, безѣ разлика на вѣроисповѣданіе.

Изброенитѣ въ настоящий членъ книжа и документи, когато сѣ написани на повече отѣ една обикновенна кола, състояща отѣ два листа (4 страници), се обгербоватѣ, първата съ единъ левъ гербова марка отдѣлно, а всѣка отѣ послѣдующитѣ съ гербова марка отѣ 50 стот. По сѣщия начинъ ще се постѣпва и съ прѣписитѣ отѣ тѣзи книжа, когато се издаватѣ на частни лица.

Чл. 10. Съ простѣ гербовѣ сборѣ въ размѣръ на петдесетѣ стотинки се облѣпватѣ:

1) Всички прошения, заявления, жалби, писмени или телеграфически, частни планове, както и приложенията имѣ, подавани въ духовнитѣ, административнитѣ, финансовитѣ и други правителствени и общественни учреждения;

2) Офертитѣ (прѣдложенията), квитанцитѣ или свидѣтелствата за вложенъ залогѣ, както и всички други приложения къмъ тия документи;

3) Свидѣтелствата, издавани на лицата, повиквани въ наборнитѣ комиссии за войници и послѣ по каквито и да е причини освобождавани;

4) Свидѣтелствата, издавани отѣ земледѣлческитѣ касии;

5) Свидѣтелствата за издаване позволителни за вѣнчаване и вѣнчалнитѣ свидѣтелства, които се издаватѣ отѣ духовнитѣ началници на разнитѣ вѣроисповѣдания;

6) Медицинскитѣ и ветеринарнитѣ свидѣтелства, освѣнъ свидѣтелства за присаждане;

7) Свидѣтелствата, издавани отѣ общинскитѣ управления, за заплащане на слѣдующия бегликъ и серчимъ;

8) Свидѣтелствата, издавани отѣ окръжнитѣ управители, за прѣнасяние суровъ на листѣе тютюнъ отѣ единъ градъ до други;

9) Билетитѣ за ловъ, риболовство и за правеносение орѣжие;

10) Свидѣтелствата, издавани отѣ училищнитѣ настоятелства на учители и учителки, когато напуцатѣ длѣжноститѣ си въ удостовѣрение на тѣхната дѣятелностѣ;

11) Атестацитѣ и удостовѣренията, издаваеми отѣ учебнитѣ заведения;

12) Прошенията и рапортитѣ на всички служащи, вѣлючително и военнитѣ, за опрѣдѣление на служба, за повишение, производство въ старшинство, за прѣмѣстване отѣ едно мѣсто на друго или прѣвеждане отѣ една частъ въ друга, за удостовѣрение на самоличностѣта, за издаване прѣписи (копия) отѣ послужнитѣ списъци, или други справки и за рѣшение да се встѣпи въ бракѣ, за пропуцаніе вѣщитѣ прѣвъ границата безѣ мито, за уволнение въ отпускѣ, запасъ или отѣ служба, за издаване или съставяване частни документи отѣ всѣкакъвъ родѣ, отѣ прѣписитѣ на такива документи както и отѣ издаванитѣ отѣ военното началство и други учреждения, билети или документи за уволнение въ отпускѣ, запасъ или отѣ служба, съ исклучение уволнителнитѣ билети на нижнитѣ чинове и доброволцитѣ;

13) Свидѣтелствата, издавани на чиновницитѣ срѣщу прѣдставенитѣ имѣ гаранции;

14) Патенти за право плуваніе и позволителнитѣ за свободно отплуваніе отѣ пристанището и крайбрѣжнитѣ свидѣтелства;

15) Транзитнитѣ, транспортнитѣ, депозитнитѣ, открититѣ и крайбрѣжнитѣ листове;

16) Товарителницитѣ, фрахтоветѣ, провѣрителнитѣ листове (Revision liste) и обявленіята за внасяние стока въ митарственната магазия;

17) Декларациитѣ, както първитѣ, тѣй и вторитѣ екземпляри и транзитнитѣ листове, които се употрѣбляватѣ въ бариернитѣ управления (октроата); и

18) Постѣпующитѣ прошения и жалби въ мировитѣ сѣдилища и издаванитѣ отѣ тѣхъ на частни лица прѣписи отѣ рѣшения, протоколи и всѣкакъвъ видѣ книжа.

Съ изброенитѣ въ настоящий членъ книжа и документи, когато сѣ написани на повече отѣ една обикновенна кола и когато се издаватѣ отѣ тѣхъ прѣписи на частни лица, първата кола се облѣпва съ гербова марка 50 ст., а всѣка отѣ послѣдующитѣ съ 30 стот.

Чл. 11. Съ простѣ гербовѣ сборѣ въ размѣръ на тридесетѣ стотинки се облѣпватѣ:

1) Пѣтничскитѣ квитанции за вносни и износни стоки, а тѣй сѣщо и ония, що се издаватѣ отѣ бариернитѣ управления (октроата), имеющи стойностъ по-горѣ отѣ 10 лева;

2) Свидѣтелствата за получаване билети за носение орѣжие.

Чл. 12. Съ простѣ гербовѣ сборѣ въ размѣръ на двадесетѣ стотинки се облѣпватѣ:

1) Заявленіята, подавани въ Българската Народна Банка или въ нейнитѣ клонове, за прѣдаване на съхранение пари или цѣнни прѣдмети, а тѣй сѣщо и отѣ акциитѣ на заемитѣ и анонимнитѣ дружества;

2) Пощенскитѣ декларации и извѣстия, които при-
дружаватъ вносимитѣ отъ странство посылски;

3) Задграничнитѣ и едномѣсечнитѣ билети и поржчи-
телствата, които се даватъ въ общинскитѣ управления за
получаване такива;

4) Свидѣтелствата, издавани при продажба на доби-
тъкъ, прѣдвидени въ Закона за тържищата.

Чл. 13. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на 15 ст.
се облѣпватъ пощенскитѣ записи съ стойностъ по-голъма отъ
10 лева (чл. 112 отъ Устава за пощитѣ).

Чл. 14. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на 10 ст.
се облѣпватъ:

1) Всѣка расписка, квитанция, фактура, извлѣчение,
текуща сметка (Vordereau nota), чекъ, имѣющи стойностъ
10 лева и нагорѣ;

2) Свидѣтелствата, издавани отъ общинитѣ за по-
лучаване задгранични паспорти;

3) Всѣка расписка върху платежнитѣ заповѣди, изда-
дени на името на частни лица, а тѣй сжщо и распискитѣ
на служащитѣ лица въ трѣбователнитѣ вѣдомости за по-
лучаване заплатата си;

4) Разнитѣ обявления, подавани въ телеграфо-пощен-
скитѣ станции;

5) Свидѣтелствата, издавани отъ общинитѣ за право-
собственностъ на добитѣкъ;

6) Заявленията, подавани въ Българската Народна
Банка или клоноветѣ ѝ, за искание пари въ заемъ, или за
продължение срокътъ на полицата;

7) Прѣходнитѣ билети, които се издаватъ отъ митни-
цитѣ и митарственнитѣ пунктове на пограничното населе-
ние за минувание приврѣменно прѣзъ границата съ доби-
тъкътъ си; и

8) Разнитѣ обявления или извѣстия, отпечатани, лито-
графирани или написвани, които се лѣпятъ по улицитѣ или
раздаватъ на публиката отъ частни лица и дружества, съ
исклучение на благотворителнитѣ, да извѣстятъ публиката
за каквито и да било нѣща.

Когато се издаватъ на частни лица прѣписи отъ кни-
жата и документитѣ, изброени въ членове 11, 12 и 14 отъ
настоящия законъ, ще се облѣпватъ съ такива гербови марки,
съ каквито сж биле облѣпени оригиналитѣ.

Глава III.

За книжата и документитѣ подлѣжащи на актовъ
гербовъ сборъ.

Чл. 15. Съ актовъ гербовъ сборъ се облагатъ:

1) Актоветѣ за подарѣкъ, зестра, раздѣла на иму-
щество и завѣщания;

2) Нотариалнитѣ крѣпостни актове за правособствен-
ностъ на недвижимъ имотъ, контрактитѣ и други услови-
телни документи;

3) Полицитѣ, боноветѣ и разнитѣ задължителни записи;

4) Поржчителствата, които иматъ извѣстна цѣнность, и

5) Обязателствата за транзитни и транспортни стоки,
както и за ония, които се прѣнасятъ отъ едно пристанище
до друго.

Чл. 16. Актовий гербовъ сборъ се прѣсмѣтва върху
суммата обозначена въ документитѣ, изброени въ прѣдиду-
щия членъ. За обязательствата на транзитнитѣ стоки и за
прѣнасяние мѣстнитѣ отъ едно пристанище до друго тоя
сборъ се прѣсмѣтва върху слѣдующитѣ мита и др. сборове.

Обязателствата за транспортъ се облагатъ съ гербовъ
сборъ, съгласно прѣдписанието на този членъ, като се опрѣ-
дѣля суммата имъ, споредъ чл. 163 отъ Закона за митницитѣ.

Чл. 17. Суммитѣ, въ разнитѣ документи съ извѣстна
стойностъ трѣбва задължително да се показватъ въ левове
и стот., а ония, въ които стойността е показана въ инно-
странны монети, трѣбва да се прѣобръщатъ въ левове и сто-
тинки, съгласно сжществуещата въ Княжеството тарифа за
монетитѣ.

Чл. 18. Актовий гербовъ сборъ отъ актовитѣ за по-
дарѣкъ, зестра, завѣщание и раздѣла на недвижими имущес-
тва, когато не имъ е извѣстна цѣната, ще се опрѣдѣля,
по оцѣнението, върху което се събиратъ правителственнитѣ
данъци, а за движимитѣ — споредъ чл. 17 отъ настоящия
законъ.

Чл. 19. Отъ крѣпостнитѣ актове за право на соб-
ственностъ, актовий гербовъ сборъ ще се прѣсмѣтва върху
цѣната, за която е купено имуществото, а отъ контрактитѣ
за отдаване недвижимо имущество подъ наемъ, ще се прѣ-
смѣтва върху общата сумма на условний наемъ.

Чл. 20. Контрактитѣ, поржчителствата и други по-
добни документи, въ които не е показана никаква стойностъ
и нѣма възможностъ да се опрѣдѣли, облагатъ се съ гер-
бовъ сборъ като документи съ цѣна отъ двѣ хиляди лева
(гледай 2 рубрика на таблицата).

Чл. 21. Когато съдържанието на нѣкои книжа и до-
кументи, изброени въ чл. 15 отъ настоящия законъ, се из-
лага на повече отъ една обикновенна кола (4 страници), то
въ такъвъ случай съ слѣдующата марка за актовъ гербовъ
сборъ се облѣпва първата кола, а всички послѣдующи се
облѣпватъ всѣка една съ марка отъ 50 стотинки.

Чл. 22. Контрактитѣ и други условителни документи,
които се сключватъ между частни лица и правителствени
или общественни учреждения, съ гербовъ сборъ се облага
само оня екземпляръ, който се издава отъ частнитѣ лица.

Чл. 23. Лозоветѣ, на които внасянието и продаванието
въ България е позволено, ще се облагатъ съ гербовъ сборъ
1% отъ номиналната имъ стойностъ, а всички други вне-
сени отъ по-прѣди и продажбата на които е позволена, трѣбва
да платятъ 2% отъ стойността имъ.

Глава IV.

За книжата и документитѣ, които не подлѣжатъ на простъ
и актовъ гербовъ сборъ.

Чл. 24. Освобождаватъ се отъ простъ гербовъ сборъ
слѣдующитѣ книжа:

1) Прошенията и заявленията, които се подават на името на Негово Царско Височество Князът и Народното Събрание;

2) Книжата, които излизат от духовнитѣ, правителствени и обществени учреждения въ тѣхенъ собственъ интересъ и иматъ официаленъ характеръ;

3) Разнитѣ книжа, които се подаватъ до всичкитѣ правителствени и обществени учреждения, когато иматъ за цѣль подобрието икономическия животъ, както на мѣстнитѣ жители, пострадавши въ врѣме на война, пожаръ, наводнение и други народни бѣдствия, доказани отъ надлѣжитѣ власти, така и на бѣжанцитѣ и прѣсѣленцитѣ;

4) Книжата, които се отнасятъ до даване пенсии или едноврѣмenni помощи и възнаграждения;

5) Книжата относительно неправилното вземане нѣкого въ войската;

6) Заявленията и прошенията, когато иматъ характеръ на жалба по длѣлата на изборитѣ било за Нар. Събрание или други учреждения;

7) Прошенията, заявленията и распискиѣ, съ които се иска повърщанieto на каквито и да било сумми, постѣпшили неправилно въ държавнитѣ или обществени каси, а тѣй сѣщо и освобождението отъ плащание наложенитѣ вънъ отъ законитѣ данѣци или сборове;

8) Книжата, които иматъ за цѣль подобрието на сѣществующитѣ въ страната закони, или пъкъ иматъ за прѣдмѣтъ извѣстенъ правителственъ или общественъ интересъ;

9) Книжата на общинитѣ и училищнитѣ настоятелства, съ които искатъ помощъ за училищата си, а тѣй сѣщо и пълномощнитѣ имъ писма, съ които довѣрватъ на нѣкое лице да събере отпуснатата за училищата помощъ;

10) Прошенията на ученицитѣ съ които искатъ: а) да имъ се отпусне стипендия или врѣмenna помощъ; б) да се приематъ да слѣдватъ въ нѣкое учебно завѣдение; в) да се освободятъ отъ плащание училищна такса по бѣдностъ; г) да имъ се издадѣтъ удостоверения за слѣдванieto имъ до извѣстно врѣме въ училището, което по болѣстъ или други причини сѣ биле напустнали; д) да имъ се отпуснатъ такси за исплащание право слушание въ учебнитѣ завѣдения, пѣтни за екскурзии, инструменти и др. относящи се до въспитанието; е) пълномощнитѣ писма, съ които довѣрватъ на банката, учрежденията или частни лица да съберѣтъ тѣхнитѣ стипендии и каквито и да било отпуснати тѣмъ сумми отъ държавата; ж) распискиѣ, давани срѣщу получванието сумми; и з) прошенията, съ които даватъ обяснения за нѣкои свои постѣпки, за които имъ е наложено извѣсно наказание;

11) Удостоверенията, които се даватъ отъ министерствата и се прилагатъ къмъ платежнитѣ заповѣди, съ които се отпусчатъ извѣстни сумми на автори и разни книгоиздатели, за откупуване книги за раздаване по общински и държавни училищни библиотеки;

12) Удостоверенията за самоличността на ученицитѣ и други длѣжностни лица прѣдъ всички правителствени

и обществени учреждения за получвание пари или пѣтни билети, когато не сѣ познати на тѣзи учреждения;

13) Прошенията и заявленията на авторитѣ или издателитѣ на разни книги, когато прѣдставляватъ нѣкоя книга за рецензиране и искатъ да имъ се помогне въ издаванието, съ куцуване нѣколко тѣла или да се прѣпорѣча на учителитѣ и инспекторитѣ;

14) Всички заявления и писма, относящи се до книжнината, искусства, занаятитѣ и пр., които иматъ общественъ интересъ;

15) Всекакъвъ видъ прошения и прочее относящи се по разни раскопвания, откриване на старини и дрѣвности;

16) Прошенията и други книжа, съ които служащитѣ лица при държавнитѣ и общественитѣ учреждения искатъ да имъ се доисплащатъ заплатитѣ или други принадлежащи се тѣмъ сумми по службата;

17) Обявленията, съ които се внасятъ въ правителственитѣ и общински каси разни сумми за държавни или каквито и да било други даждия, а тѣй сѣщо и издаваемитѣ срѣщу тѣхъ расписки и квитанции;

18) Удостоверенията на постояннитѣ комиссии и други учреждения за километрическото расстояние отъ едно мѣсто до друго, издаваеми на длѣжностни лица;

19) Оправдателнитѣ документи, които нашитѣ агентства въ странство прѣдставляватъ за приложение къмъ платежнитѣ заповѣди за отпуснатитѣ имъ канцеларски сумми;

20) Удостоверенията на правителствени и обществени подписи и печати, приложени върху документи веднажъ обгребовани;

21) Багажнитѣ расписки (Gherek Reserise);

22) Отлитографиранитѣ планове, оцѣнения и поемни условия, които се продаватъ на частни лица прѣди утвърждението на търгѣтъ по разни постройки;

23) Заявленията, подавани въ ковчегничествата или банката, отъ частни лица, за размѣнение банкноти въ злато, или срѣбро въ злато, или обратно;

24) Извѣстията на телеграфо-пощенскитѣ станции, съ които прѣдизвѣстятъ притѣжателитѣ за пристиганieto пощенски колети или посылки, за да си ги получатъ;

25) Пощенскитѣ декларации за вътрѣшни цѣвни посылки, колети и възели;

26) Оплакванията, записвани въ жалобнитѣ книги на телеграфо-пощенскитѣ станции;

27) Визирванието на задграничнитѣ паспорти;

28) Прошенията, заявленията, свидѣтелствата и други книжа, които се подаватъ отъ бѣдни, ако прѣдставятъ свидѣтелство за бѣдностъ отъ общинското управление, гдѣто живѣятъ;

29) Фрахтоветѣ и распискиѣ по прѣвозване на войници, войскови и правителствени вѣщи;

30) Консулскитѣ декларации, извѣстия и други книжа за пристигнали отъ странство за тѣхъ прѣдѣти;

31) Пълномощията и распискиѣ за сумми по-малки отъ 10 лева;

32) Всички прѣписи отъ книжа и документи, които се прилагатъ отъ правителственнитѣ и общественни учреждения при платежитѣ заповѣди, когато това се изисква отъ канцеларския редъ и за контролъ;

33) Кръщелнитѣ свидѣтелства;

34) Товарителнитѣ листове, които се подаватъ въ митницитѣ отъ желѣзнопътнитѣ станции, за прѣдаване донесенитѣ отъ странство стоки;

35) Свидѣтелствата, издавани отъ общинскитѣ кметове, съгласно § § 26, 27 и 28 отъ Закона за новобранцитѣ;

36) Удостоверенията на земеделѣческитѣ каси (обр. № № 3 и 6 отъ правилника имъ);

37) Лѣкарскитѣ удостоверения написани върху книжкитѣ на протитуткитѣ;

38) Свидѣтелствата, които общинитѣ издаватъ за сѣната, които се носятъ по пазаритѣ за проданъ, удостоверяючи, че сж записани въ контролерскитѣ книги;

39) Реквизиционнитѣ расписки или квитанции;

40) Свидѣтелствата, които се издаватъ отъ лѣкаритѣ и другитѣ учреждения на ученици, за да могатъ да постѣпватъ въ нѣкое училище, както и училищнитѣ свидѣтелства;

41) Извѣстията, залѣвани по улицитѣ за смъртъ;

42) Подаванитѣ въ сѣдилищата прошения и искове отъ правителството, когато е то страна по граждански и търговски дѣла;

43) Прощенията, заявленията и тѣхнитѣ приложения, подавани отъ вѣщитѣ лица, назначавани за такива по граждански и търговски дѣла;

44) Заявленията на свидѣтелитѣ по граждански и търговски дѣла, относящи се до опрѣдѣленото имъ възнаграждение, както и изпълнителнитѣ листове, които се издаватъ за събиранieto на това възнаграждение;

45) Всички книжа по углавни дѣла, подавани отъ странитѣ;

46) Всички прошения и заявления, които се подаватъ въ сѣдилищата, да се искатъ удостоверения и прѣписи отъ рѣшенията, за да може да се вземе назадъ вложенитѣ залогъ за право касиране граждански дѣла;

47) Арестантскитѣ прошения и заявления;

48) Завѣрванията отъ нотариуситѣ и мировитѣ сѣдии подиситѣ на неграмотнитѣ лица за получаване извѣстни сумми отъ ковчежничествата или други учреждения;

49) Удостоверенията върху гаранцитѣ на чиновницитѣ, извършвани отъ общинскитѣ управления, нотариуситѣ или мировитѣ сѣдии;

50) Обясненията дадени отъ разни отчетници по исканieto на Върховната Сѣтна Палата;

51) Всички заявления по описването на емляка, както и тѣзи до контролната комиссия противъ първоначалнитѣ емлячни комиссии.

Чл. 25. Отъ актовъ гербовъ сборъ се освобождаватъ:

1) Всички книжа и документи, изброени въ чл. 15 отъ настоящия законъ, когато тѣ се правятъ отъ името на държавата;

2) Актоветѣ за подаръкъ и завѣщания, когато се правятъ за въ полза на окръжията и общинитѣ, сѣщо и на

учебнитѣ, въспитателнитѣ и Богоугоднитѣ завѣдения отъ всички вѣроисповѣдания; и

3) Условителнитѣ писма за волнонаемнитѣ служаци при частни лица и учреждения.

Чл. 26. Всички книжа и документи, непоказани въ чл. чл. 24 и 25 отъ настоящия законъ, освѣнъ освободенитѣ по специални закони, ще се облагатъ съ съответствующий по видѣтъ имъ простъ или актовъ гербовъ сборъ.

Глава V.

За начина на събиранieto гербовитѣ сборъ.

Чл. 27. Събиранieto на проститѣ гербовъ сборъ ще става чрезъ гербови марки отъ всички духовни, правителствени и общественни учреждения и длѣжностни лица, когато приематъ или издаватъ разни книжа и документи, подлѣжащи на актовъ сборъ, съгласно настоящия законъ.

Чл. 28. Събиранieto на актовитѣ гербовъ сборъ чрезъ гербови марки или книги става отъ нотариуситѣ и мировитѣ сѣдилци, когато тѣ правятъ или засвидѣтелствуватъ разнитѣ документи, изброени въ настоящия законъ, съгласно съ дѣйствующитѣ сѣдебни закони въ Княжеството.

Чл. 29. Всички прошения, заявления и други документи, подлѣжащи на простъ гербовъ сборъ, ако не сж облѣпени съ прѣдвиденитѣ въ настоящия законъ гербови марки или написани на гербова хартия, се оставатъ безъ послѣдствие отъ всички учреждения. За оставянieto имъ безъ послѣдствие се извѣстива словесно отъ надлѣжното учреждение на подателя или на неговия пълномощникъ, за да ги обгербоватъ.

Исковитѣ молби, въззивнитѣ и касационнитѣ жалби, които сж испратени по пощата, безъ да сж обгербовани съ надлѣжната марка, се оставатъ безъ движение и на протестъ се съобщава ерѣцу расписки да прѣдстави въ двѣ недѣленъ срокъ надлѣжния гербовъ сборъ; въ противенъ случай такива молби и жалби се оставятъ безъ разглеждане, като никакъ не подадени.

Чл. 30. Всички документи, които се правятъ въ странство, както и ония, що се испращатъ за тамъ, трѣбва да се обгербоватъ въ размѣрѣтъ, прѣдвиденъ въ настоящия законъ; въ първия случай слѣдъ внасянieto имъ въ Княжеството, а въ послѣдния при съставянieto имъ.

Глава VI.

За начина на употреблението гербовитѣ марки и унищожаванieto имъ.

Чл. 31. Гербовитѣ марки трѣбва да се дѣлятъ една до друга, ако сж нѣколко, върху горната дѣсна или долната лѣва страна на прошенцето, или документа и се унищожаватъ по слѣдующий начинъ: а) чрезъ написване върху тѣхъ датата и годицата на приеманieto имъ отъ надлѣжнитѣ длѣжностни лица; б) чрезъ ударение върху тѣхъ печата или клеймото на учреждението; и в) чрезъ минуванieto по тѣхъ частъ отъ съдържанieto на документа или подияса на издателя му.

Чл. 32. Първитѣ два начина на унищожението се извършватъ отъ самитѣ учреждения отъ упоменатитѣ длѣжностни

лица въ последующий членъ, когато приематъ или издаватъ известни книжа и документи; а последний отъ частнитъ лица, когато издаватъ разни документи, неподлѣжащи на прѣдварително прѣдставление въ нѣкое учреждение. Гербовитѣ марки залѣпени на обявленията, за които се говори въ чл. 14, пунктъ 8, отъ настоящий законъ, трѣбва да се поднасятъ за уничтожение на надлѣжнитѣ полицейски власти или общински управления.

Чл. 33. Уничтожението на гербовитѣ марки, залѣпени: а) върху всички входящи прошения, заявления и др. подлѣжащи книжа на гербовъ сборъ, ще се извършва отъ длѣжностното лице, което най-напрѣдъ ги приеме и отвори; б) върху исходящитѣ свидѣтелства, удостовѣрения, пълномощни, разни прѣписи и пр., отъ длѣжностното лице, което имъ постави исходящия №, или ги прѣдава по принадлежностъ; в) върху трѣбователнитѣ вѣдомости отъ ковчежничествата; г) върху документи за канцеларски и др. расходи отъ длѣжностното лице, което удостовѣрява на документа, че расхода дѣйстви-телно е извършенъ, и д) унищожението на гербовитѣ марки залѣпени върху лозовѣтъ и всѣкакъвъ видъ цѣнни книжа споредъ чл. 23, става съгласно особенния правилникъ, който ще се изработи отъ М-ра на Финанситѣ.

Глава VII.

За наказанията.

Чл. 34. Длѣжностното лице, което приеме или издаде книжа, необлѣпени съ изискуемитѣ се отъ настоящий законъ гербови марки, или ненаписани на гербови хартии, наказва се съ глоба въ троенъ размѣръ на суммата, съ която би слѣдвало да се обложи приетата или издадена отъ него книга.

Чл. 35. Длѣжностнитѣ лица, за които се спомѣнува въ чл. 33, ако оставатъ неуничтожени залѣпени гербови марки върху разнитѣ книжа и документи, които приематъ или издаватъ, съгласно чл. 31, наказватъ се съ глоба отъ 5 лева за всѣки отдѣленъ случай, когато книжата подлѣжатъ на простъ гербовъ сборъ, а когато подлѣжатъ на актовъ, съ 25 лева.

Чл. 36. Когато се прѣдставятъ въ нѣкое правител-ственнo или общественно учреждение отъ частни лица книжа, подлѣжащи на простъ гербовъ сборъ, издадени отъ длѣж-ностни лица и никакъ необлѣпени, то съ тѣхъ се постѣпва, съобразно съ чл. 34. На частнитѣ лица въ подобни случаи не се налага никакво наказание.

Чл. 37. Частнитѣ лица, които иматъ документи, подлѣ-жащи на актовъ гербовъ сборъ и необлѣпени съ изискуемитѣ се гербови марки, или облѣпени, но неуничтожени, съгласно чл. 31, буква в, наказватъ се съ глоба 3% отъ стойността на документа.

Заблѣжка. Лицата, които прѣдставятъ документи, необлѣпени съ изискуемитѣ гербови марки, безъ да сж участвували въ съставяннето имъ, се освобождаватъ отъ прѣслѣждане; въ такъвъ случай се глобя-ватъ съставителитѣ на документа.

Чл. 38. Съ книжата и документитѣ, подлѣжащи на простъ и актовъ гербовъ сборъ, необлѣпени въ размѣрътъ, прѣдвиденъ въ настоящий законъ, се постѣпва съобразно чл. чл. 34, 36 и 37, но въ такъвъ случай слѣдующата глоба се взема само за недооблѣпената сума.

Чл. 39. Обявленията, за които се говори въ чл. 32, ако не се поднесатъ за уничтожение въ надлѣжнитѣ учреждения, издателитѣ имъ се наказватъ съ глоба отъ 10 до 50 лева.

Чл. 40. Неогербованитѣ лозове, когато се уловятъ въ продажъ, продавачитѣ имъ се наказватъ съ глоба равна съ 10% отъ номиналната имъ стойностъ.

Чл. 41. За подправяние (фалшификация) на гербови марки и книги виновнитѣ се наказватъ съ затворъ въ окови отъ 3 до 15 години.

Чл. 42. Ония лица, които продаватъ употребени гер-бови марки за неупотрѣбени, се наказватъ съ глоба до 1000 л., или съ затворъ до 6 мѣсеци; а ония, които облѣпватъ книжа съ употребявани гербови марки се наказватъ съ глоба отъ 25—300 лева, или съ затворъ отъ 1 седмица до 1 мѣсець.

Чл. 43. Лицата, които би продали гербови марки или харти, по-скѣпо отъ узаконенната имъ стойностъ, наказватъ се съ глоба отъ 25 до 100 лева или съ затворъ отъ една седмица до единъ мѣсець.

Чл. 44. Глобитѣ, прѣдвидени въ чл. чл. 34—41 отъ настоящий законъ, се налагатъ и събиратъ по администра-тивенъ редъ отъ виновнитѣ лица, биле тѣ длѣжностни или частни, отъ учрежденията, въ които се прѣдставляватъ под-лѣжащитѣ на глоба книжа и документи. За всѣко глоба-ване началника на учреждението съставлява актъ, въ който обозначава датата, самото нарушение, името и прѣзимето на нарушителя. Ако глобения е неблагоприятенъ и обтѣжи този актъ въ седемъ дни отъ съобщението му прѣдъ надлѣжни мирови сѣдия, или обрѣженъ сѣдъ, споредъ размѣра на глобата, то последнитѣ рѣшаватъ въ 15 дни окончателно възникналия въпросъ за нарушението Закона за гербовия сборъ. Ако ли глобата е наложена непосредственно отъ сѣ-дѣтъ, на който се прѣставятъ такива документи, то такава сѣдебно опрѣдѣление се смѣта за окончателно. По такива дѣла финансовата власть се явява обвиняюща страна.

Актове, съставени по нарушенията на чл. 40—44, се прѣвращатъ на прокурорската власть на распоредание.

Чл. 45. Глобитѣ се събиратъ въ гербови марки, съ които се облѣпятъ надлѣжнитѣ документи и се прави върху имъ заблѣжка, че тѣ сж взети като глоба за нарушение еди-кой си членъ отъ Закона за гербовия сборъ.

Чл. 46. Наказанията, прѣдвидени въ чл. 41—44, се налагатъ на виновнитѣ лица отъ надлѣжнитѣ сѣдилища.

Чл. 47. Когато единъ документъ, подлѣжащъ на простъ или актовъ гербовъ сборъ, е подписанъ отъ нѣколко лица, глобата се налага на всичкитѣ подписавши го лица, които я плащатъ солидарно.

Чл. 48. Когато прѣдъ нотариуситѣ или мировитѣ сѣ-дии, които извършватъ нотариални дѣла, се прѣдстави едно тайно завѣщание или други подобни документи за завѣря-вание, и при отварянието имъ, ако се укаже, че тѣ не сж облѣпени съ надлѣжнитѣ гербови марки, на длѣжностнитѣ лица не се налага никаква глоба, а се задлѣжаватъ наследниците да облѣпятъ документа, безъ обаче да бѣдатъ глобявани и тѣ.

Чл. 49. Настоящия законъ отмѣнява Закона за гербовия сборъ, утвърденъ съ Височайший Указъ № 4 отъ 1885 г., а тѣй сжщо и всички други распоредания, издадени по него до днесъ.

Таблица
за размѣритѣ на актовий гербовъ оборъ.

Отъ актоветѣ за подаръци, за зестра, за раздѣла на имущества, отъ завѣщания, отъ актове за право на собственностъ, отъ контракти и други условителни документи.			Отъ полица, бонове и други търговски и прости записи и отъ поръчителства			
			лева	ст.	лева	ст.
Отъ	1 л. до	200 . . .	—	30	—	20
"	201 " "	400 . . .	—	60	—	30
"	401 " "	800 . . .	1	20	—	40
"	801 " "	1.200 . . .	1	80	—	60
"	1.201 " "	1.600 . . .	2	40	—	80
"	1.601 " "	2.000 . . .	3	—	—	1
"	2.001 " "	3.000 . . .	4	50	—	1
"	3.001 " "	4.000 . . .	6	—	—	2
"	4.001 " "	6.000 . . .	9	—	—	3
"	6.001 " "	8.000 . . .	12	—	—	4
"	8.001 " "	10.000 . . .	15	—	—	5
"	10.001 " "	15.000 . . .	22	50	—	7
"	15.001 " "	20.000 . . .	30	—	—	10
"	20.001 " "	30.000 . . .	45	—	—	15
"	30.001 " "	40.000 . . .	60	—	—	20
"	40.001 " "	60.000 . . .	90	—	—	30
"	60.001 " "	80.000 . . .	120	—	—	40
"	80.001 " "	100.000 . . .	150	—	—	50
"	100.001 " "	150.000 . . .	225	—	—	75
"	150.001 " "	200.000 . . .	300	—	—	100
"	200.001 " "	300.000 . . .	450	—	—	150
"	300.001 " "	400.000 . . .	600	—	—	200
"	400.001 " "	500.000 . . .	750	—	—	250
"	500.001 " "	600.000 . . .	900	—	—	300
"	600.001 " "	700.000 . . .	1050	—	—	350
"	700.001 " "	800.000 . . .	1200	—	—	400
"	800.001 " "	900.000 . . .	1350	—	—	450
"	900.001 " "	1.000.000 . . .	1500	—	—	500

и тъй нататъкъ, като се увеличава този налогъ за всѣки 100.000 лева или дробъ отъ тѣхъ по първата графа съ 150 л., а по втората съ 50 л."

Прѣдсѣд.: Ще се гласува Закона за Гербовия Сборъ изцѣло.

М-ръ Хр. Вѣлчовъ: Прѣди да се вотира този законъ изцѣло, моля г-да прѣдставителитѣ за допълнение на самия законъ да направя нѣколко забѣлѣжки. Първата забѣлѣжка къмъ чл. 8-й, пунктъ 4-й, къмъ редакцията, която се чете отъ г-на докладчика и за да бѣде въ гармония закона съ това, което се прави тукъ, да се прибавятъ думитѣ: „и за Върховната Свѣтна Палата“. Освѣнъ това чл. 23-й, вижда се по недоразумѣние отъ една страна е пропуснато, а отъ друга за да гармонизираме този законъ съ другитѣ специални закони, да се каже тъй: чл. 23 „Лозоветѣ, както и всѣкакъвъ видъ цѣнни книжа, на които внасянието и продаването въ България е позволено, ще се облагатъ съгласно втората рубрика отъ приложената при настоящия законъ таблица, съ исклучение на Българскитѣ държавни облигации, съкровищни бонове и други цѣнни книжа, а тъй сжщо и облигациитѣ на Българската Народна Банка, които се освобождаватъ“. Специалнитѣ закони ги освобождаватъ и тукъ трѣбва да се освобождаватъ. Последната забѣлѣжка къмъ чл. 44-й отъ тоя законъ е сжщо като къмъ чл. 8-й, именно въ прѣдпоследната алинея на този членъ, въ която се говори: „Ако ли глобата е наложена непосредствено отъ сждътъ, на който се прѣдставатъ такива документи“ да се притури: „или отъ Върховната свѣтна Палата“. Тѣй ще бѣде гармонизиранъ цѣлия законъ въ всичкитѣ му членове.

Прѣдсѣд.: Моля г-на М-ра да прочете първата забѣлѣжка.

М-ръ Хр. Вѣлчовъ: На чл. 8-й къмъ 4-та алинея да се прибави при думитѣ апелативнитѣ сждилища: „и за Върховната Свѣтна Палата“.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прѣдложената добавка къмъ чл. 8-й, алинея 4-та, както я прочете г-нъ М-ръ на Финанситѣ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

М-ръ Хр. Вѣлчовъ: Второто измѣнение е на чл. 23-й гласи тъй: „чл. 23-й Лозоветѣ, както и всѣкакъвъ видъ цѣнни книжа, на които внасянието и продаването въ България е позволено, ще се облагатъ съгласно втората рубрика отъ приложената при настоящиятъ законъ таблица, съ исклучение на държавнитѣ облигации, съкровищни бонове и други цѣнни книжа, а тъй сжщо и облигациитѣ на Българската Народна Банка, които се освобождаватъ“.

Прѣдсѣд.: Който не приема чл. 23-й, както се прочете отъ г-на М-ра, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

М-ръ Хр. Вѣлчовъ: Третата забѣлѣжка или прибавка е къмъ чл. 44-й. Въ прѣдпоследната алинея, въ която е казано: „Ако ли глобата, която е положена непосредствено отъ сждътъ“, да се прибави: „или въ Върховната Свѣтна Палата“.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува поправката къмъ чл. 44-й, както се прочете отъ г-на М-ра на Финанситѣ. Който я не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Ще се гласува цѣлия законъ. Който го не приема, както се прочете отъ г-на докладчика съ забѣлѣжкитѣ на г-на М-ра на Финанситѣ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Г-да прѣдставители! Въ третата редовна сессия на V-то Обикновено Нар. Събрание бѣ се опрѣдѣлило или по-добрѣ възложило на бюрото да излѣдва нѣкои дѣйствиа на бившия началникъ на канцелярията при Нар. Събрание А. Ташикманова и азъ тогава, като прѣдсѣдател на Нар. Събрание, зехъ върху си тѣзи възложена миссия и отъ изслѣдванieto, което направихъ въ разстояние на единъ мѣсець, намѣрихъ слѣдующето:

Злоупотрѣблениа отъ бившия началникъ пѣма. Бившия надзирателъ на Нар. Събрание не си е изпълнявалъ възложената нему длъжностъ, не е държалъ никакъвъ инвентаръ, не е записвалъ прѣдметитѣ, които се купували и прѣдставявали за въ Нар. Събрание и отговорното лице, — ако и да има малко прѣдмети, които лисуватъ, — намирамъ г-да прѣдставители, че е бившия надзирателъ. Има една отговорностъ на г-на началника, именно тѣзи, че въ отсхтствието на Прѣдсѣдателя трѣбва да бѣди за всѣко едно дѣйствио на служащитѣ при Нар. Събрание, че при първия случай на неиспълнение длъжноститѣ или злоупотреботрѣбление трѣбва да се докладва на Прѣдсѣдателя, да се уреждатъ или зематъ за бѣдѣще мѣрки, да се не допустѣтъ за нарѣдъ такива нередовности, нѣщо, което не е направено. Но юридически погледнато, бившия началникъ на канцелярията при Нар. Събрание г-нъ А. Ташикмановъ,

не може да бъде виновен. Той, г-да прѣдставители, ималъ е една морална или нравствена отговорностъ прѣдъ другия неговъ началникъ, но нему не е било възложено да държи нито инвентаръ нито друго нѣщо, а е имало другъ чиновникъ, на когото е била възложена тѣзи работа.

Понеже бѣше възложено на бюрото да изслѣдва тѣзи работа, да даде въ сѣдѣ виновния, заявявамъ прѣдъ Нар. Събрание, че въ сѣдѣ бившия началникъ А. Ташикманова не можъ да дамъ, тѣй като слѣдъ тѣнки изслѣдвания, които направихъ въ разстояние на единъ мѣсець, не видѣхъ, че виновника, именно дѣйствителния виновникъ, е А. Ташикмановъ. Има небрѣжностъ, но нѣма злоупотребуване.

Много пжти, единъ началникъ, на какво да е учреждение довърва се на своитѣ подвѣдомствени и често може тѣ да не изпълняватъ длъжноститѣ си както се изисква, но подъ каквато форма и да подведемъ тѣзи работа именно отговорното лице прѣдъ сѣдилището, — ако би да се отнесе работата до сѣдилището, — не е А. Ташикмановъ. Обвинява се, че е продавалъ нѣкакви дневници отъ Нар. Събрание. — Заявявамъ, г-да прѣдставители, че отъ всичкитѣ изслѣдвания, които направихъ, въ врѣме на началстванието въ канцеляриятъ дневници не сж се продавали, а сж се продавали въ врѣмето на Безенпека.

Отъ особена една комиссия, която съставихъ, указа се, че ако отъ всичкитѣ прѣдмѣти, отъ всичката зестра на Нар. Събрание ако ги земемъ, ще видимъ, че има 500 артикула. Отъ тѣзи 500 артикула липсватъ 20, които ги имало споредъ единъ старъ инвентаръ. Но пъкъ се намѣрватъ нови съ други 500 такива едни нѣща. Да кажемъ на-примѣръ, че е имало въ стария инвентаръ 50 стола, намѣрели се 150; имало свѣтильника 7, намѣрили се 5. Съ една рѣчь казано, останалата друга частъ отъ доклада на бившата комиссия, по прѣглеждане на смѣткитѣ на Нар. Събрание, суммитѣ които г-нъ Ташикмановъ е зималъ и като прѣдставителъ и като началникъ на канцеляриятъ на Нар. Събрание да се изискатъ, отъ г-на Ташикманова. Но понеже и този въпросъ е въпросъ, който трѣбва окончателно да се рѣши изобщо, тѣй като е имало възложено на една комиссия да изслѣдва, да ли въ врѣме на прѣдставителстванието си, нѣкой лица, били тѣ кметове или прѣдсѣдатели на постоянни комисси, сж имали право да зиматъ и кметски и прѣдставителски плати. За туй азъ до сега, съгласно рѣшението на Нар. Събрание държалъ съмъ и държа г-на Ташикманова за отговоренъ и съмъ направилъ распоредание прѣдъ надлѣжнитѣ власти да се изискатъ отъ него за прѣжитѣ пари, както ще направя распоредание да се изискатъ и 250 или 300 лева, за които снощи се рѣши отъ Нар. Събрание. Но за другитѣ работи по купуване на ковчори, по изгубване на вѣщи, азъ не можихъ да намѣра, че г-нъ Ташикмановъ е отговорното лице. Съ други думи бюрото съобщава на Нар. Събрание, че не намѣри за умѣстно да даде въ сѣдѣ г-на Ташикманова, като го вижда невиненъ.

Желае ли нѣкой да говори?

Д. Кознички: Г-да прѣдставители! Вий изслушахте съобщението на уважаемия Прѣдсѣдателъ. Съобща ни, че смѣткитѣ, които сж гледани на бившия началникъ на кан-

целяриятъ на Нар. Събрание г-нъ Ташикмановъ отъ една комиссия, съставена послѣ закриванieto Камарата, не се е намѣрило никакво злоупотребуване. При всичко, че е имало нѣкой нередовности, но г-нъ Ташикмановъ не е билъ отговорното лице. По прѣглеждане тѣзи смѣтки, азъ не знамъ нищо и затова не можъ да се произнесж. Азъ ще съобща, като бивши членъ въ първата комиссия, която е прѣглеждала смѣткитѣ на този началникъ, че послѣдната комиссия не е била компетентна да иде на ново да прѣгледа тѣзи смѣтки и не ги е разгледала навѣрно. Тамъ имаше неоспорими и необорими факти, които не можтъ да се оправдатъ съ нищо. Ето таквъ единъ фактъ приетъ отъ Камарата. Г-нъ Калчо Пасковъ, който е билъ квесторъ тогава, както и сега, е исплащаль вѣщи, които се купували, като кюмюръ и други нѣща, въ канцеляриятъ. Както е исплащаль, казвамъ прѣзъ цѣлото врѣме на траяннето на Камарата, исплатилъ е и кюмюра за Камарата и притѣжава расписки, съ които оправдава даденитѣ отъ него сумми, ний ги докладвахме и камарата ги прие съ аklamация. Но какво се намѣри послѣ като почнаха да се гледатъ смѣткитѣ? Намѣри се, че бившия началникъ на канцеляриятъ на Нар. Събрание отива прѣзъ мѣсець Май при търговеца Грозевъ и изисква наново расписка за 20 тона кюмюръ, като му казва: „изгубихъ расписката и не можъ да истѣгля паритѣ“. Търговеца дава расписка, на основание на която началника писва на М-рството на Финанситѣ и то, основано на това писмо, издава платежна заповѣдъ на името на този търговецъ, зематъ се паритѣ и послѣ не се платилъ кюмюра. Това се намѣри, г-да прѣдставители, заедно съ оправдателнитѣ документи въ Смѣтната Палата, когато за сжция кюмюръ се намѣрили и други документи въ смѣткитѣ на квестора. Това е необоримъ фактъ по злоупотребуване. Сега дали е отговоренъ Ташикмановъ или други нѣкой, азъ не знамъ. Тукъ не е имало нито прѣдсѣдателя, нито бюрото, нито другъ нѣкой тогава, който да отговаря нито да е писалъ за тая сумма, освѣнъ самъ г-нъ Ташикмановъ. Ето единъ необоримъ фактъ за злоупотребуване. Други единъ фактъ има пакъ необоримъ. Вий знаете задния салонъ на Събранието съ какво зебло е покритъ, покритъ е съ зебло отъ 70 ст. Тукъ е г-нъ Пасковъ нека каже. Друго зебло съ което е било тукъ покрито, било 1 левъ, когато се намира въ смѣткитѣ по 3 лева. Комиссията много се съмни въ това и докладва 90 и толкова лева злоупотребуване. То е фактъ, че има злоупотребуване. Има тоже докладвано за чердета, купени по 9 лева, а прокарани по 30. Имаше газъ купенъ по 10 лева, а прокаранъ 20 лева. Прѣправени расписки отъ 100 на 200, отъ 50 на 500 лева и т. н. Това бѣше фактъ, който даде поводъ да постанови Камарата, щото бюрото да изслѣдва и даде виновнитѣ подъ сѣдѣ. Г-нъ Ташикмановъ съобщава сега, че една особена комиссия, била назначена, която на ново прѣгледала вѣщитѣ на Нар. Събрание. Азъ не чухъ дали тази комиссия ишла да земе и изучи документитѣ въ Смѣтната Палата и да види, че на 11 или 7 Юния е платенъ кюмюра на основание платежна заповѣдъ, ако се не лѣжа № 3600. Дали това е направила послѣдната комиссия или не, не знамъ. Споредъ мене, г-да прѣдставители, дани въ 3-та Сессия на V-го

Обик. Нар. Събрание се докладваха два доклада по тия смѣтки. Въ единия докладъ е прието г-нъ Ташикмановъ да възвърне 1710 лева, които ги вземалъ несправедливо и не слѣдуеми на него, а въ втория докладъ нѣщо отъ 2000 л. на-горѣ. Засѣданието, не можъ да помни добръ, но мисля бѣше на 16 Декемврий. Ето какъ стои въпроса, който изслушахте сега и чухте че г-нъ прѣдседателя каза, че бившия началникъ на канцелярията не билъ виновенъ. Може би не е виновенъ, но че ги има тия факти и че сж неоторими, то е вѣрно. А Събранието, разбира се, сега не знае дали прѣдседателя ще положи на гласуване или не, но че трѣбва да се върнатъ паритѣ, не трѣбва да гласува за тѣхъ.

Прѣдсед.: Азъ съобщавамъ на г-да нар. прѣдставители, че по въпроса, който се отнася до възвръщанието на нѣкои пари отъ Ташикманова, азъ съмъ направилъ распореджание да се изискатъ и по тоя въпросъ вѣрвамъ, че г-нъ Кознички ще остане доволенъ. За ковора, дѣйствително е билъ купенъ такъвъ коворъ, който не е струвалъ толкова, колкото е билъ платенъ, но не може да се подвъргне подъ отговорностъ Ташикмановъ, защото напр. една чаша, която струва 1 левъ и като началникътъ си позволилъ или е минала прѣзъ негова контролъ за че е платена 2 лева или 3 лева, за тая му вина повече отъ да го отчисля, какво можахъ да му направя, а това и азъ направихъ. Началникътъ Ташикмановъ е получалъ 500 лева плата, наказанието, което му направихъ, да го махна отъ длъжността, стига му, но много какво можехъ да му направя: да можехъ да го обеса, не можехъ. Азъ ви казахъ, че юридически Ташикмановъ не подпада подъ отговорностъ, освѣнъ ако се обвини въ невнимание, но за това какво можѣше да му се направя, освѣнъ отчисление?

За газа дѣйствително единъ сандѣкъ газъ е купенъ и платенъ 20 лева, но на която магазинъ да отидешъ и питаешъ, ще видишъ, че има газъ сандѣка по 20 лева, по 10 и 12 л. но отъ кой газъ именно е взетъ онзи сандѣкъ, колку е струвалъ: 12 или 20 лева, той е изгорѣнъ и не може да се провѣри сега. Ето защо когато натоварихъ комиссията, на която азъ бѣхъ прѣдседателъ, тя се заинтересова толкова, колкото и бившата комиссия се е интересовала въ дѣлото; на не малко работи самъ азъ ходихъ да права справка, като прѣглеждахъ всички документи и на първата комиссия. Азъ правихъ обстоятелствена провѣрка на всичко, както въ Сѣмъната Палата, тѣй и въ Общитѣ Сгради; всички инженери съмъ питалъ, които сж давали распореджание — и за всичко, казвамъ, не можахъ да намѣра, че Ташикмановъ е отговорното лице, за да го дамъ на сждъ. И за мене, като прѣдседателъ на комиссията и като прѣдседателъ на бившето V Обикн. Нар. Събрание, на когото бѣше възложена тѣзи грижа, казвамъ, че не намѣрихъ да е виновенъ Ташикмановъ, както се въобще обвиняваше. То азъ моля Нар. Събрание да се произнесе по тая работа: доволно ли е то отъ обясненията, които дава бюрото, по въпроса за Ташикманова или не? Които не сж доволни да вдигнатъ рѣка. (Меншество). Значи Нар. Събрание остава доволно отъ обясненията.

Третий въпросъ на дневенъ редъ, г-да прѣдставители, е прѣдложението на г-на Цвикю, за измѣнение пунктъ 5 отъ чл. 100 за окр. сѣвѣти.

Г-нъ Цвикю има думата.

Ст. Цвикю: (Отъ трибуната). Г-да прѣдставители! Прѣдложението, което съмъ направилъ е да се измѣни... (Гласове: Нѣма г-на М-ра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла!) да се измѣни пунктъ 5 отъ 100 чл. на закона за окр. сѣвѣти. На нѣкои отъ г-да прѣдставителитѣ е извѣстно, а на нѣкои не, че въ първата сессия на V Об. Нар. Събрание се е во-тиралъ законътъ за окр. сѣвѣти, по който законъ се управ-ляватъ днесъ окр. постоянни комиссии или окр. сѣвѣти. Съ тоя законъ, г-да прѣдставители, който се внесе на раз-глеждане отъ страна на г-на М-ра Прѣзидента и М-ръ на Вжтр. Дѣла, сж поставени окр. сѣвѣти на такава нога, както бѣха поставени общинскитѣ управления съ закона за общинитѣ. Слѣдователно правителството е тѣглило отговор-ността отъ да бди или да се мѣси въ работитѣ на окр. сѣвѣти, както се направи и съ закона за общинитѣ. Слѣ-дователно направи се тогава единъ законъ казвамъ, по който законъ се управляватъ окр. сѣвѣти и въ тоя законъ трѣб-ваше да се прѣдвидятъ приходитѣ на окр. сѣвѣти. Между другитѣ приходи, които се прѣдвиждатъ въ чл. 100 отъ закона и изложени въ 6 пункта, г-да прѣдставители, се прѣдвижда и единъ приходъ изложенъ въ пунктъ 5 на чл. 100, който казва: че $\frac{3}{4}$ отъ доходитѣ на интизапа, отъ сед-мичнитѣ сѣръ-пазари въ окръга, приходитѣ на които сж по-голѣми отъ 6000 л. и пр.

Отъ тоя членъ, г-да прѣдставители, излиза тѣй, че тамъ дѣто има въ окръжието, въ нѣкой градъ или село, инти-запъ, на който прихода надмицува повече отъ 6000 лева, върхнината отъ тѣхъ $\frac{3}{4}$ ще бжде за окръжния сѣвѣтъ, а $\frac{1}{4}$ ще остава за общината. Справедливо ли е това, г-да прѣдставители или не, азъ съмъ подложилъ на разисквание именно тоя въпросъ и измѣненieto на 5 пунктъ, като по своитѣ съображения мисля, че не би било справедливо да се ползува едно окръжие или окр. сѣвѣтъ, по-добрѣ ка-зано, отъ приходитѣ на единъ градецъ или на едно село, както казваме, че не може да се ползува едно частно лице отъ труда на друго частно лице. Тамъ, г-да прѣдставители, въ който градецъ има сѣръ-пазаръ, извѣстно ви е че отъ освобождението ни на насамъ всѣки градецъ или всѣка община се е ползувала отъ приходитѣ на тия сѣръ-пазари, до 1887 год. или по-добрѣ казано, до създаванието на настоящия законъ, който отнима правото, или по-добрѣ ка-зано, отнима $\frac{3}{4}$ отъ приходитѣ на интизапа. Да ли, г-да прѣдставители, вий ще приемете моето прѣдложение, азъ това не знае. За да бждемъ прави, ний трѣбва да тър-симъ за всѣко едно учрѣждение, за всѣка една община, за всѣки окръженъ сѣвѣтъ справедливи приходи и тѣзъ приходи да бждатъ равномѣрни къмъ всички живущи въ тоя окръгъ, или тѣй да кажа, да тѣжътъ равно на всѣко отдѣлно лице. Напр. какви приходи имаме ние прѣдвидѣни въ чл. 100 въ 6-тѣхъ изложени въ него пункта. Окрѣжнитѣ сѣвѣти, г-да прѣдставители, налагатъ такса когато трѣбва 15% върху прямитѣ даждия на окръга . . . (Гласове: 10%) 10 да кажемъ. Сега можете ли вий да допустнете, че ко-гато една община дава на окр. сѣвѣтъ $\frac{3}{4}$ отъ своя ин-тизапъ, който е право на общината, — можете ли да допу-

стнете вий, че справедливо тѣжи данѣтъ върху всички лица въ окръга? Напр. да ви посоча сѣръ-пазаритѣ седмични въ Търновски окръгъ, които сж въ Севлиево и Горня-Орѣховица. Севлиевскій сѣръ-пазаръ се продава за 25 или 30 хил. лева. Отъ тия 30 хил. получава 6000 Севлиевската община и $\frac{1}{4}$ отъ върхнината, а всичката друга върхнина зема окр. сѣвѣтъ, а пакъ налогътъ е хвърленъ само на едната Севлиевска община отъ окръга. Ами че, когато окр. сѣвѣтъ расхвърля 5 или 10%, исклучавали тая Севлиевска община или Горня-Орѣховица, или нѣкоя друга? Взема имъ се веднажъ несправедливо 15 или 16 хил. лева и пакъ тѣ сж отговорни, съгласно закона за окр. сѣвѣти, да изпълняватъ всичко това, което имъ се наложи заедно съ тѣзъ които имали щастieto или нещастieto да нѣматъ въ селото си или въ града си сѣръ-пазари. Азъ, г-да прѣдставители, за сега ще се огранича само като ви помоля, че въ името на справедливостта, като знаа, че всѣки единъ гражданинъ на основание на единъ съществующъ законъ е длъженъ да изпълнява всички тѣгоби, които му се налагатъ по закона, но не да плаща единъ двойно, другъ тройно, както е въ настоящия случай съ 5 пунктъ отъ чл. 100 на закона за окр. сѣвѣти — ще ви моля да приемете прѣдложението ми, щото 5 пунктъ отъ чл. 100 на закона за окр. сѣвѣти да се отмѣни, като тѣзъ приходи, които сж право на общинитѣ и сж се ползували общинитѣ отъ тѣхъ отъ освобождението ни до 1887 год., да си останатъ пакъ като приходи на тия сжщитѣ общини, въ които се намиратъ сѣръ-пазаритѣ.

Прѣдсѣд.: Г-да прѣдставители! Понеже г-нъ М-ръ на Вжтрѣшнитѣ дѣла отсъствува, то азъ мисля, че по тоя въпросъ трѣбва да бѣде и той тукъ, за да може да вземе участие въ разискванието, тѣй като това се касае до измѣнение на известна алинея или пунктъ отъ съществующа законъ. . . . (Гласове: Съгласни. Цвилю: И азъ нѣмамъ нищо противъ).

За това на г-да прѣдставителитѣ, които сж искали думата, азъ нѣма да имъ я дамъ и ще турна на гласуване: да се допустнатъ ли дебатитѣ по тоя въпросъ когато надлѣжний Министръ отсъствува? (Гласове: да се отложи). Които не се съгласяватъ да се отложи разискванието по прѣдложението на г-нъ Цвилю, да дигнатъ рѣка. (Никой не вдига). Значи отлага се.

Минаваме на слѣдующия дневенъ редъ.

Моля г-нъ секретаръ да прочете прѣдложението за измѣненията въ Екзархийскій Уставъ.

Секр. М. Милевъ: (Чете):

„Прѣдложение

за измѣнение часть първа, гл. I и VI, часть трета отъ Екзархийскій Уставъ, приспособенъ въ Княжеството, часть първа, гл. IV, часть втора, гл. IX и часть четвърта гл. XI и XIII отъ допълнението къмъ тоя уставъ.

Чл. 1. Алинея втора отъ чл. 1-й, гл. I, часть първа, по устройството на управлението се измѣнята така: Епархийскитѣ въ Княжеството оставатъ за напредъ деветъ и сж

слѣдующитѣ: Софийската, Видинската, Вратчанската, Доростоло-Червенската, Търновската, Варненско-Прѣславската, Пловдивската, Сливенската и Старо-Загорската.

Чл. 2. Алинеята на чл. 99 часть трета отъ Екзархийскій Уставъ се измѣнява така: Синодалнитѣ Архиепеполучаватъ отъ Екзархийскій ковчегъ ежегодна придажба по 3.600 лева; сжщо и прогоннитѣ на Синодалнитѣ Архиепепи по събиранieto имъ на сессия се плащатъ отъ Екзархийскій ковчегъ.

Чл. 3. чл. 18-й, гл. IV отъ допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ, се измѣнява така: разносикитѣ на Епархийскитѣ Духовни Сѣвѣти и Архиепепскитѣ намѣстничества сж:

а) За архиепепскія протосингелъ	3.600 лева на год.
б) „ четири члена на Сѣвѣта	по 300 „ „ „
в) „ главенъ писаръ на „	„ „ 2.400 „ „ „
г) „ касиера при Епар. Сѣвѣтъ	„ 300 „ „ „
д) „ двама подписари	„ 1.200 „ „ „
е) „ прислужникъ	600 „ „ „
ж) „ канцелярски разноси	800 „ „ „
з) „ извънредни разноси	200 „ „ „
и) „ Архиепепски намѣстникъ	500 „ „ „
к) „ обикаляние по околията на намѣстника 200 „ „ „
л) „ канцелярски на намѣстника	200 „ „ „
м) „ писаръ при намѣстничеството	1.200 „ „ „
н) „ разсиленъ при намѣстничеств.	240 „ „ „
о) „ наемъ помѣщение (дѣто нѣма)	
на Архиепепскія намѣстникъ	100 „ „ „

Чл. 4. Чл. 24-й, гл. VI отъ допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ за Архиепепскитѣ намѣстници се допълва така: 31) Пазарджикъ, 32) Карлово, 33) Хасково, 34) Ихтиманъ, 35) Панагюрище, 36) Пещера, 37) Станямака, 38) Хаджи-Елесь, 39) Брѣзово, 40) Голѣмо-Конаре, 41) Хвойна, 42) Калоферъ, 43) Копривщица, 44) Сопотъ, 45) Чирпанъ, 46) Нова-Загора, 47) Казанлъкъ, 48) Карнобатъ, 49) Бургазъ, 50) Айтосъ, 51) Ямболъ, 52) Котелъ, 53) Харманлий, 54) Каваклий, 55) Казанлъ-Агачъ, 56) Кюстендилъ, 57) Брѣзникъ и 58) Кутловица.

Чл. 5. На чл. 27 отъ сжщата VI глава на допълнението къмъ устава се прибави слѣдующата забѣлѣжка:

Вѣлѣжка втора. Архиепепскитѣ намѣстници въ градоветѣ Калоферъ, Сопотъ и Копривщица получаватъ годишно вознаграждение по 120 лева.

Чл. 6. Гл. IX отъ допълнението къмъ Екзархийскій Уставъ за поддържанието на свѣщенникитѣ се измѣнява така: чл. 12 си остава сжщия.

Чл. 7. Чл. 13 се измѣнява така: добавочното вознаграждение на свѣщенникитѣ по селата е 600 лева въ годината, а на ония въ градоветѣ — 960 лева.

Вѣлѣжка. На енорийскитѣ свѣщенници въ градоветѣ: София, Пловдивъ, Руссе и Варна добавочното вознаграждение се опредѣлява да е 1200 лева годишно.

Чл. 8. Чл. 14-й се унищожава.

Чл. 9. Чл. 15-й се измѣнява така: Енорийскитѣ свѣщенници въ Княжеството получаватъ вознаграждението си

отъ Държавното ковчежничество чрезъ надлъжното епархиално началство. Суммитъ за това възнаграждение се събиратъ отъ всичкото Българско православно население въ Княжеството по начинъ, както се събиратъ другитъ държавни данъци.

Чл. 10. Чл. 16-й заедно съ забълъжката си остава сжщия.

Чл. 11. Чл. 17-й се отмънява.

Чл. 12. Членове 18, 19, 20, 21, 22 и 23 си оставатъ сжщитъ.

Чл. 13. Чл. 24-й се измънява така: Епархиалнитъ духовни съвѣти сж длъжни ежегодно да прѣдставятъ списъкъ на еноритъ въ Министерството на Исповѣданията два мѣсеца прѣди истичанието на годината.

Чл. 14. Чл. 3-й, буква г отъ часть четвърта, гл. XI отъ допълнението се измънява така: въ деня на избирание църковно настоятелство, енорияшитъ избиратъ и една комиссия отъ 3 до 5 члена, българи православни, жители отъ сжщата енория, която комиссия, слѣдъ утвърждение новоизбранитъ настоятели, пристъпя заедно съ тѣхъ, до разглеждане смѣткитъ по прихода — расхода на църквата за истекшата година.

Чл. 15. Втората алинея отъ сжщата буква г остава както си е.

Чл. 16. Буква г отъ чл. 10, гл. XIII се отмънява.

Министръ: Д. Грековъ.

Прѣдсѣд. Ив. Андоновъ: Има ли нѣкой да говори по приемането по принципъ на това прѣдложение? (Никой не иска думата). Като никой не иска думата ще дамъ на вотирание. Който не приема по принципъ прочетеното прѣдложение да вдигне рѣка. (Никой не вдига). Значи приема се.

Какъ желае Нар. Събрание: сега ли да се пристъпи къмъ второто му разисквание, или да се прати на комиссия? (Гласове: На комиссия). Който не желаятъ да се прати на комиссията да вдигнатъ рѣцъ. (Никой не вдига). Значи ще се прати на комиссия.

Г-нъ секретаръ ще прочете законопроекта за измънения и допълнения къмъ закона за господарскитъ и чифликски земи.

Секр. М. Милевъ: (Чете):

„М-рство на Финанситъ. Отдѣление за държавнитъ имоти, горитъ, земледѣлието и търговията. № 40.513. Ноемврий 22 день 1890 год. гр. София

До Г-на Прѣдсѣдателя на VI Обик. Нар. Събрание.

Г-не Прѣдсѣдателю,

Съгласно чл. 109 отъ Конституцията, и на основание Височайше одобреный докладъ подъ № 39.397, отъ 13 того, честь имамъ да Ви испратя заедно съ настоящето 350 екземпляра отъ законопроекта за измънение и допълнение алинея 2 на чл. 33 и чл. 34 отъ законътъ за измънението на чл. чл. 29, 30, 32, 33, 34 и 37 отъ закона за господарскитъ и чифликски земи“ заедно съ изложението на мотивитъ му, съ молба да благоволите да го внесете за разглеждане и одобрене.

Министръ (подп.) Хр. Бѣлчовъ.

Изложение на мотивитъ

по законопроекта за измънението и допълнението алинея 2-ра на чл. 33 и чл. 34 отъ законътъ за измънението на чл. чл. 29, 30, 32, 33, 34, и 37, отъ законътъ за господарскитъ и чифликски земи, утвърденъ съ указъ отъ 9 Юлий 1886 год. подъ № 97.

За подобрене състоянието на земледѣлческото население по господарскитъ и чифликски земи още прѣзъ 1889 г. е издаденъ законъ, съ постановленията на който, всѣкой жителъ на господарска и чифликска земя е признатъ за собственикъ на ония мѣста, които е работилъ, работи и на които е ималъ право да се ползува. Въ този сжщия законъ е казано, че слѣдующото се възнаграждение на владѣтелитъ тия земи, се плаща отъ правителственната хазна, щомъ се опрѣдѣли размѣрътъ му, а особенъ законъ ще послѣдва, за способътъ, по който земледѣлческото население да се исплати.

Слѣдъ спомѣнхтия законъ, сж послѣдвали законитъ за сжщитъ земи, издадени прѣзъ 1883 и 1885 год. Съ законътъ, издаденъ прѣзъ 1885 година, е било опрѣдѣлено, щото лицата, за въ полза на които сж отчуждени и исплатени земитъ отъ държавното сжкровище, да исплатятъ дългътъ си, въ расстояние на 10 години, заедно съ лихвитъ 6% като при това е казано, че който отъ получившиятъ такава земя, не исплати дългътъ си, въ опрѣдѣлений срокъ, той загубва правото си върху нея и правителството може да му отнеме всичката, или часть отъ нея, ако намѣри това за нужно и да я прѣдаде на други обработвачъ.

Съ другъ законъ, издаденъ прѣзъ 1886 год., сж измѣнени чл. чл. 29, 30, 32, 33, 34 и 37 отъ горѣспомѣнхтия законъ. Спорѣдъ тия измѣнения, исплащанието на останалитъ още за отчуждение земи, е възложено на земледѣлческитъ каси, като имъ разрѣшава да правятъ за тая цѣль заеми отъ Българската Народна Банка, съ гаранция на правителството, а сжщеврѣменно и срокътъ за исплащанието отъ чифликчанитъ дългътъ си, е намаленъ отъ 10 на 5 години (чл. 33 алинея 2-ра). Въ чл. 34 отъ сжщитъ измѣнения е казано, че който отъ получившиятъ господарска или чифликска земя, не исплати дългътъ си въ опредѣлений срокъ, той изгубва правото си върху нея и земледѣлческата каса му отнѣма всичката земя, или часть отъ нея, съгласно уставитъ на земледѣлческитъ каси.

Отъ казаното по-горѣ може да се види, че както въ законътъ отъ 1885 година, така и въ тоя издаденъ прѣзъ 1886 год. за измѣненията на нѣкои отъ членоветъ на първиятъ, не е ясно опрѣдѣленъ начинътъ за исплащане отъ получившиятъ господарска или чифликска земя, отпустната отъ правителството, или подъ негова гаранция отъ Българската Народна Банка, сума за исплащанието на тия земи. Тази неясность се състои въ това, че не е опрѣдѣлено: дали получившиятъ такава земя, трѣба да исплащатъ ежегодно принадлежащата се 10 годишна, или споредъ послѣдния законъ 5 годишна часть отъ дългътъ си. или

това тѣ могатъ да направятъ въ края при истичанието на опредѣлений срокъ. Това не ясно опредѣление въ законътъ доста зловрѣдно се е отразило по исплащаннето отъ чифликчанитѣ направенитѣ имъ заемъ, за откупувание на господарскитѣ и чифликски земи, а именно отъ това, че чифликчанитѣ сж се свилавали на законътъ, който имъ дава право да се исплатятъ въ разстояние на 5 години, което могатъ да направятъ при истичанието на 5-тѣхъ години, а пъкъ правителството отъ своя страна, така сжщо не е могло да пристъпни къмъ приспособлението на чл. 34 отъ законътъ, издаденъ прѣзъ 1885 год., или земледѣлческата касса, съгласно измѣненіето на сжщия членъ, съ законътъ отъ 1886 год., да отнема отъ чифликчанитѣ заемитѣ прѣди истичанието на опредѣлений срокъ. Измѣненіето на спомѣнатий чл. 34, споредъ което измѣнение се възлага на земледѣлческитѣ касси да отнѣматъ земитѣ, отъ тия чифликчани, които не си исплатятъ дългътъ, е съвършено не умѣтно, защото тѣ като кредитни учрѣждения, извъ мѣжду земледѣлческото население, до негдѣ справедливо може да се каже имъ е възложено да водятъ смѣткитѣ по исплащаннето отъ чифликчанитѣ дългътъ си, нѣ да отнѣматъ земи, да ги продаватъ или да ги управляватъ, е съвсѣмъ вънъ отъ задачата и цѣльта на земледѣлческитѣ касси, още повече, че за да отнѣматъ такива земи, тѣ трѣбва да повърцатъ отъ своитѣ си капитали, отпустнатитѣ имъ отъ банката сумми, когато самитѣ тѣхни капитали, едва могатъ да се равняватъ съ $\frac{1}{7}$ или $\frac{1}{8}$ отъ суммитѣ, отпустнати за откупувание на господарски и чифликски земи.

Прѣдъ видъ на горѣизложеното и за да се даде по голѣма яснотъ, за начинътъ по който получившитѣ господарска или чифликска земя, трѣбва да исплатятъ дългътъ си, за отчужденитѣ въ тѣхна полза и заплатени земи, приготвихъ приложенитѣ тукъ законопроектъ за измѣненіето и допълненіето на алинея 2 къмъ чл. 33 и чл. 34 отъ законътъ за измѣненіето на чл. чл. 29, 30, 32, 34 и 37 отъ законътъ за господарскитѣ и чифликски земи, утвърденъ съ указъ отъ 9-й Юлій 1886 година подъ № 97 а именно: 1) алинея 2-ра на чл. 33 да се измѣни, като се продължи опрѣдѣлений въ нея 5 годишенъ срокъ, за исплащанне отъ чифликчанитѣ отпустнатитѣ имъ сумми, за заплащанне на отчуждени за въ тѣхна полза господарски и чифликски земи, още съ 5 години, като тази алинея се допълни съ послѣдующата за пояснение начинътъ, по който ще става исплащаннето. Измѣненіето на тая алинея, за продължение на срокътъ, се изисква, защото опрѣдѣлений въ нея 5 годишенъ срокъ прѣзъ настоящето лѣто за много така отчуждени земи, е истекълъ, безъ обаче чифликчанитѣ, за въ полза на които сж отчуждени, да сж исплатили дългътъ си. Причината за това, може да се отдаде отъ една страна, както се спомѣна по-горѣ, че не е била опрѣдѣленъ ясно за исплащаннето и отъ друга че тѣ чифликчанитѣ сж се намирили въ крайно бѣдно положение и до сега едва сж могли да си набаватъ нуждитѣ работенъ добитъкъ и необходимитѣ земледѣлчески принадлежности, за да могатъ по добръ да обработватъ и се ползватъ отъ дадената имъ земя, и

2) Членъ 34 да се измени въ смисълъ, щото земледѣлческитѣ касси, да се освободитъ отъ задълженнето, да отнѣматъ отъ неисправнитѣ длъжници земитѣ имъ, като това задължение остане върху правителството, което да има грижата щото така отнѣтитѣ земи, да могатъ да се дадѣтъ на други обработвачъ, който може да исплати стойността имъ, или же пакъ, ако се не намѣрятъ такива лица, да ги причисли къмъ държавнитѣ имоти като заплати стойността имъ отпустната отъ Българската Народна банка. Този членъ да се допълни съ нова алинея, споредъ която финансовия министръ да бѣде задълженъ, да прѣдвижда расходния бюджетъ на повѣренното му Министерество нуждний кредитъ, за повърцанне на Банката стойността на така отнетитѣ земи.

(подп.) М-ръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчовъ.

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за измѣнение и допълнение алинея 2-ра на чл. 33 и чл. 34 отъ законътъ за измѣненіето на чл. чл. 29, 30, 32, 33, 34 и 37 отъ законътъ за господарскитѣ и чифликски земи, утвърденъ съ Указъ отъ 9-й Юлій 1886 г. подъ № 97.

Чл. 33. (Алинея втора). Срокътъ за исплащанне отъ чифликчанитѣ, стойността на отчужденитѣ за въ тѣхна полза господарски и чифликски земи, да се продължи още за петъ години, начиная отъ 1-й Януарий 1891 год.

Всѣкой отъ получившитѣ господарска или чифликска земя, е длъженъ да исплати дългътъ си къмъ надлъжната земледѣлческа касса, въ опрѣдѣлений още 5 годишенъ срокъ, като внася за погашението му, всѣка година най-малко по една 5-та часть, заедно съ припадающата се лихва на всичкийтъ оставающій се за исплащанне дългъ, до окончателното му издължение.

Чл. 34. Който отъ получившитѣ господарска или чифликска земя, не исплаща редовно годишната 5-та часть отъ дългътъ си, той загубва правото си върху земята и правителството му отнема всичката, или само неисплатената часть отъ нея и я прѣдава другиму, който би могълъ да исплати стойността ѝ, или ако се не намѣри такъвъ, то я причислява къмъ държавнитѣ имоти, като сжщеврѣменно исплаща припадающата ѝ се стойность, която, лицето, отъ което е отнета, е трѣбвало да плати.

За исплащаннето стойността на така отнетитѣ отъ правителството земи, Финансовия Министръ прѣдвижда въ расходния бюджетъ на повѣренното му министерство, нужднийтъ кредитъ.

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да говори по приеманнето по принципъ на прочетения законопроектъ. (Никой не иска думата). Ще се гласува. Който не приематъ по принципъ прочетения законопроектъ, да си вдигнатъ ржката. (Никой не вдига). Значи приема се.

Какъ желае Нар. Събрание: сега ли да се пристъпни къмъ второто му четение, или да се прати на комиссия: (Гласове: На комиссия).

Който не желаятъ да се прати на комиссия, да вдигнатъ ржката. (Никой не вдига). Значи, приема се.

Г-нъ Секретаръ ще прочете законопроекта за минитѣ и кариеритѣ.

Секр. М. Милевъ: (Чете):

„М-рство на Финанситѣ. Отдѣление за минитѣ и геологическата снимка. № 40663. Ноемврий 23-й день 1890 год. г. София.

До Г-на Прѣдсѣдателя на VI Обикн. Нар. Събрание.

Г-не Прѣдсѣдателю,

Заедно съ настоящето си имамъ честь да ви испратя, 300 екземпляра проекта „Законъ за минитѣ и кариеритѣ“ който моля да внесете на обсъждане и гласуване въ настоящата сесия на Нар. Събрание, като същевременно ви увѣдомявамъ, че за внасянието на тоя законопроектъ, съгласно чл. 109 отъ Конституцията, е послѣдвало Височайшо разрѣшение, както ще благоволите да видите отъ тукъ приложенъ въ прѣписъ докладъ № 40497 отъ 22-й Ноемврий т. г. до Негово Царско Височество Князьтъ.

(подп.) Министръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчовъ.

На първообразното съ собствената на Негово Царско Височество рѣзка написано:

„одобрено Фердинандъ.“

Докладъ до Негово Царско Височество Князя

№ 40497.

Господарю!

На основание чл. 109 отъ Конституцията, имамъ честь да моля, Ваше Царско Височество, да разрѣшите да се внесе на разглеждане и утвърждение, въ настоящата сесия на Нар. Събрание, приготвения отъ повѣренното менъ министерство, законопроектъ за минитѣ и кариеритѣ, който е одобренъ отъ Министерския Съвѣтъ, въ засѣданieto му отъ 17-й текущия, протоколъ № 72.

Съмъ, Господарю, на Ваше Царско Височество най-покоренъ служителъ и вѣренъ подданикъ.

София, 22-й Ноемврий 1890 год.

(подп.) Министръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчовъ.

Изложение на мотивитѣ

върху законопроекта за минитѣ и кариеритѣ.

Настоящия законопроектъ има за цѣль бързото и рационално развитие на минитѣ и кариеритѣ, този важенъ клонъ отъ индустрията, безъ който поветето отъ другитѣ индустрии сж невъзможни. При изработването на законопроекта сж биле не само консултирани всичкитѣ по-добри минни законодателства и историята на развитието на тѣзи индустрия, но се е взело въ внимание и географическото и економическото положение на България, както и общото законодателство на страната ни.

Законопроектъта разглежда начина за дирението и разработването на всичкитѣ ископаеми вещества, както и пра-

вата, които могатъ да се получатъ върху тѣхъ. Изоставени сж само минералнитѣ води, които въобще биватъ прѣдметъ на особено законодателство. Така сжщо отъ фискална точка зрѣние се запазва правото на Държавата върху солята, при всичко, че относително дирението и разработването този минералъ се подчинява на постановленията на настоящия законъ.

Ето въ главни чѣрти економията на тоя проектъ.

Общи постановления. Всичкитѣ ископаеми вещества сж раздѣлени на мини и кариери. Това разпрѣдѣление е основано на важноста, която ископаемитѣ вещества иматъ въ общественния животъ; на положението, въ което тѣ се срѣщатъ въ природата; на работитѣ нужди за изважданието имъ.

При всичко, че чл. чл. 3 и 4 опрѣдѣлятъ изрично веществата, които попадатъ въ всѣка категория отдѣлно, възможно е да се срѣщнатъ вещества съ такива елементи, щото да съвпадатъ и въ двѣтъ категории; въ такъвъ случай, въпроса се разрѣшава отъ Министра на Финанситѣ слѣдъ изслушванието мнѣнието на минната администрация.

За минитѣ. За да може да се експлоатира една мина, трѣбва прѣдварително да бѣде открита, т. е. трѣбва съ прѣдварителни работи за дирение да се докаже, че на едно извѣстно мѣсто сжществува едно ископаемо минерално вещество, и то въ таково състояние, щото технически неговата експлоатация да е възможна. Богатитѣ мини сж сравнително тѣй рѣдки, въ поветето случаи тѣй добръ скрити отъ челоуѣческото око, щото за тѣхното откривание се изискватъ познания, време и постоянство. При това откриванието на ископаемото вещество въ една точка не е достатъчно въ поветето случаи; необходимо е, чрезъ рискуване често на огромни капитали, да се опрѣдѣли количеството, качеството и положението на веществото, което ще покаже, да ли индустриално неговата експлоатация е възможна. Подобни рискувани прѣдприятия не могатъ, или трѣбва поне твърдѣ рѣдко да се прѣдприематъ отъ Държавата. Тѣ трѣбва да се оставятъ на частната инициатива, както това става на всѣкъдѣ. А за да се поощри тѣзи инициатива, необходимо жуждно е щото, правото за експлоатация да съставлява прѣвилегия за откриватели. Този послѣденъ принципъ е въведенъ въ поветето западни законодателства (Германия, Австрия, Испания и пр.), отъ гдѣто е прѣминала въ Америка и въ французскитѣ колонии. Практиката до толкова оправда тоя принципъ, щото днесъ го приематъ на всѣкъдѣ, гдѣто минитѣ иматъ още нужда отъ откривание.

Като приема сѣщия принципъ, законопроектъта се придържа относително приложението му о законодателствата на Австрия, Саксония, французскитѣ колонии и пр., до колкото това е приложимо въ България.

Самото разработване, или експлоатация на минитѣ се отдава отъ Държавата чрезъ концесии до исчерпванието на ископаемото вещество.

Въ този случай правото на концесонера се уподобява на правото надъ единъ недвижимъ имотъ, съ извѣстия

ограничения, изисквани от самото естество на минитъ и от особеноститъ на експлоатацията.

Важността на тоя принципъ въ развитието на минитъ е такава, щото неговото по-подробно разглеждане не би било излишно.

Историята на минното законодателство ни показва, че до началото на настоящото столѣтие почти на всекъдъ рудницитъ сж се отдавали срочно; най-дългия срокъ е билъ отъ 99 години. Французскій законъ отъ 1810 год. първий установи принципътъ на вѣчната концессия. Държавитъ, които взеха като образецъ тоя законъ, всички приеха принципътъ на вѣчността съ исклучение на Турция, която установи на 99 години трайността на концессията. По-послѣ къдъ 1850 год., Прусия, въспрѣки традициитъ на стария Прусскій законъ, прѣгърна принципътъ на вѣчната концессия като го прѣдаде на Австрия, Испания, Америка, и пр. и най-сетнѣ въ Англия, и въ всичкитъ Държави, които сж приели английското законодателство, концесииитъ сж сжщо вѣчни. Така щото днесъ едва ли сжществуватъ не повече отъ една двѣ държави (Турция и Япония), въ които концесииитъ да се отдаватъ съ срокъ.

Причинитъ на това единодушие почиватъ върху самия характеръ на минитъ. Ако да бѣха прѣдприятията отъ категорията на нивитъ, горитъ, ловътъ и пр. би било, разбира се, полѣзно за Държавата да тури единъ срокъ на концесииитъ. Но разработванието на една мина има характерни чърти, ней исклучителни, по които тя се отличава отъ всеко друго челоуѣческо прѣдприятие. Сжществуванието на една мина е основано върху унищожението на минералното богатство; това вещество не може да се въспроизвежда и веднажъ извадено мината се напуца, когато въ всичкитъ други индустрии, произведеното вещество е способно да се подновява безконечно пжти, стига условията да не се измѣняватъ. Отъ друга страна, минералното богатство, което е тѣсно свързано съ живота на челоуѣка, е сравнително тѣй рѣдко въ природата, щото за неговата експлоатация се изисква особено внимание. Трѣбва да се направи всичко, което може да помогне на най-рационалното и най-полѣзното експлоатирание на минералното вещество. Французитъ първи показаха съ горѣпомянатийтъ си законъ, че главното срдѣство за подобно експлоатирание е създаванието вѣчни концесии. Въ изложение на мотивитъ по тоя законъ се чете слѣдующето: „За да бждѣтъ минитъ добрѣ експлоатирани, за да бждѣтъ прѣдмѣтъ на постоянни грижи отъ страна на тогова, който ги занимава, за да се умножатъ срдѣствата за ископавание, за да не би надѣждата на бжджцето да стане жертва на настоящото, и обществената полза — на личнитъ спекулации, трѣбва щото минитъ да прѣстанатъ да бждѣтъ собственности приврѣмenni, неизвѣстни, неопрѣдѣлени“ Сжщо: „характера на собственостъ върху отстѣпенитъ мини ще има неуцѣнимото прѣимущество да даде на концессионеритъ онзи духъ на прѣдвидливостъ, прѣдхранение и усъвършенствувание, който се чини да принадлежи исклучително на единъ притѣжател“.

Видѣхме, каква революция направиха тѣзи възгядове и съ каква готовностъ се прие въ цѣлъ свѣтъ принципътъ

на вѣчността. Добритъ страни на тая система не бидоха опровергани; напротивъ, въ продължение на $\frac{3}{4}$ столѣтие, опитътъ я закрѣпи още повече и изнѣсе на видѣло всичкитъ нейни прѣимущества и благотворни послѣдствия, въ слѣдствие на което и получи пълната поддръжка на авторитетитъ по тая отрасль.

Единственното практическо неудобство на концесиията до исчеривание на ископаемото вѣщество е възможността да се държатъ минитъ неразработвани, въ ущрѣбъ на хазната и на сраната; но това неудобство се тѣсно отстранява по други начини. Законопроекта прѣдвижда отгѣглюванието на концесиията, ако неразработванието е въ врѣда на страната и на консоматоритъ (46 чл.). Отъ друга страна, законопроекта налага берии върху повърхността достатъчно високи, за да нѣма никой интересъ да държи мината неразработвана (чл. 47); ако тѣзи берии не сж заплатени на срока, Правителството отгѣглюва концесиията (чл. 49).

Тия берии се раздѣлятъ на постоянна — върху повърхността на концесиията, и съразмѣрна, — върху изваденото количество (чл. 47). Постоянната берия е опрѣдѣлена по три лева на хектаръ отъ вжглици и желѣзни мини и по четири лева на хектаръ отъ всички други мини. Съразмѣрната берия се опрѣдѣля максимумъ на 2% отъ изваденото вещество, тя ще се опрѣдѣля слѣдователно въ акта на концесиията и за всеки случай отдѣлно, спорѣдъ условията въ които се намира мината.

За опрѣдѣлението на берииитъ се е взело главно въ внимание берииитъ на чуждитъ държави, съ цѣлъ да не се отнеме отъ Българската минна индустрия възможността да се бори съ чуждата конкуренция. За опрѣдѣление на прѣдвиденитъ берии може да послужи слѣдующото извлѣчение отъ чуждитъ минни закони:

Въ Франция се взема 0.10 л. на хектаръ и максимумъ 5% отъ чистия приходъ (печалбата);

Въ Прусия — само 2% отъ изваденото количество, безъ да се взема постоянна берия върху повърхността на концесиията;

Въ Австрия — 2.20 л. на хектаръ и 8% отъ чистия приходъ (печалбата); въ Босна и Херцеговина — 10 л. на хектаръ и сжщата съразмѣрна берия, както и въ Австрия;

Въ Испания — 10 л. на хектаръ и 1% отъ изваденото количество;

Въ Гърция — 0.30 л. отъ хектаръ и максимумъ 5% отъ чистия приходъ;

Въ Турция — 0.27 л. отъ хектаръ и отъ 1 до 5% отъ изваденото количество;

Въ Сърбия — 2.50 л. на хектаръ и 1% отъ чистия приходъ;

Въ Португалия — 0.09 л. на 5 хектара и максимумъ 5% отъ чистия приходъ;

Въ Россия най-голтмитъ берии възлизатъ на 10% отъ изваденото количество, но тамъ заводитъ, които обработватъ металитъ, иматъ особена привилегия.

Отъ тѣзи нѣколко примѣра се вижда, че берииитъ, които прѣдвижда законо-проекта, при всичко, че сж доста

високи въ сравнение съ берийтъ на съседнитѣ страни, като Австрия и Сърбия, не ще попрѣчатъ на развитието на минитѣ ни.

За да се избѣгнатъ двусмислия и се завардятъ до колкото е възможно интереситѣ на двѣтѣ важни челоѳъчески занятия, земледѣлието и минитѣ, глави 5 и 6 опрѣдѣлятъ точно отношенията на концессионера, както спрямо трети лица въобще, така и въ частности спрямо съседнитѣ нему концессионери.

Що се отнася до надзора отъ страна на държавата надъ експлоатацията на минитѣ, той се установява въ дѣлъ IV-й до толкозъ, колкото е необходимо за правилното разрабoтване на минитѣ и за завардване свързания съ тѣхъ общественъ интересъ.

Членъ 72-й опрѣдѣля администрацията, която ще има да бди за приложението на закона. За да може да се постигне цѣльта, която се гони съ него, необходимо е, щото тѣзи администрация да има свои специални агенти на нѣколко мѣста въ България. За тѣзи цѣль, законо-проекта раздѣля страната на три минералогически окръжи, всѣкой отъ които ще бѣде повѣренъ на единъ миненъ инженеръ.

Атрибутиѣ на минното управление ще бѣдѣтъ опрѣдѣлени отъ Финансовий Министръ въ особенъ правилникъ.

Нуждно е да се забѣлѣжи, че открититѣ вече мини съставляватъ изключение отъ общитѣ правила относително дирението и начина за получаване концессия. Нѣкои отъ тия мини сѣ били експлоатирани, други се експлоатиратъ, а трети сѣ до толкозъ извѣстни, щото могатъ да се експлоатиратъ безъ сериозно прѣдварително дирение. Тия мини, изброени въ чл. 38, се отдаватъ на търгъ съгласно закона за публичнитѣ търгове чрѣзъ тайно наддавание, освѣнъ ако държавата ги експлоатира сама.

За карриеритѣ. Карриеритѣ, съобразно съ важността си за обществената полза и цѣльта на експлоатацията имъ, се отстъпватъ за разработване отъ частни лица, или чрѣзъ търгъ съ наддавание за срокъ до 30 год., или по доброволно съгласие за срокъ до 2 години.

По отношение на надзора, карриеритѣ, когато за тѣхната експлоатация се изискватъ подземни работи, както и за минитѣ, сѣ подчинени на правилата за тѣзи послѣднитѣ.

г. София, 17 Ноемврий 1890.

Министръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчовъ.

Проектъ.

ЗАКОНЪ

за минитѣ и карриеритѣ.

Дѣлъ I.

Общи постановления.

Чл. 1. Ископаемитѣ вещества, гдѣто и да се намѣрятъ, се считатъ собственостъ на държавата.

Чл. 2. Въ отношение на дирението и разработванието имъ, тѣ се подраздѣлятъ на *мини* и *карриери*.

Чл. 3. Въ категорията на минитѣ влизатъ ископаемитѣ вещества, отъ които може да се получи: злато, платина, срѣбро, живакъ, калай, кобалтъ, никель, мѣдъ (бакъръ), олово, цинкъ, хромъ, манганъ, желѣзо, антимонъ и други металически

вещества; арсеникъ, сѣра (тяфъ, тюкюртъ), стища, каменна соль заедно съ солениѣ извори и други соли, които се намиратъ съ нея; всѣкакъвъ видъ каменни въглища, графитъ, катранъ, петролеумъ и др. подобни; борна киселина и съединенията ѳ; и всѣкакъвъ видъ скъпоценни камъни.

Чл. 4. Карриеритѣ обѣматъ: желѣзнитѣ пирити, минералнитѣ бои, варний фосфатъ, гипсетъ, торфѣтъ, старитѣ згурии, камънитѣ (за постройка, за постилание, за украшение, воденични и др., които се употрѣбляватъ въ индустрията), плочитѣ, тебиширътъ, пѣсекътъ, чакълѣтъ и пр.

Чл. 5. Съмиѣнието, което може да се породи върху класификацията на нѣкое ископаемо вещество, се разрѣшава отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 6. Правото за дирение, или правото за експлоатация се получава съгласно постановленията на настоящий законъ. Тѣзи права се простиратъ по вертикална посока на произволна дълбочина подъ повърхността.

Различни лица могатъ да получатъ право да експлоатиратъ, въ едно и сѣщо мѣсто, разни ископаеми вещества.

Чл. 7. Събиранieto злато отъ рѣчния пѣсекъкъ не се счита за дирение и експлоатация мини. То става съ позволенieto на Окрѣжния Управителъ, като се плаща годишно по 5 лева на лице и окръжие.

Чл. 8. Постановленията на настоящий законъ не ограничаватъ въ нищо правата на правителството върху солта, която може да бѣде прѣдметъ на особенъ законъ.

Минералнитѣ води не съставляватъ прѣдметъ на настоящий законъ.

Дѣлъ II.

За минитѣ.

Глава 1.

За дирението на минитѣ.

Чл. 9. Никой не може да прави раскопки, сондажи, галерии, кладенци и пр. съ цѣль да открие мини, било въ свои, било въ чужди земи, безъ позволително за дирение.

Чл. 10. Въ просбата за позволително се означава: а) името и прѣзимето, занятието и мѣстожителството на просителя; б) мѣстото, гдѣто ще става дирението.

Просбата трѣбва да бѣде придружена отъ свидѣтелство за честностъ, издадено отъ мѣстното кметство. Освѣнъ това, диращия дава гаранция, съ която отговаря за поврѣдитѣ, които работитѣ му би причинили.

Чл. 11. Позволително се дава за срокъ отъ една година; но този срокъ може да бѣде продълженъ по усмотрението на Министра на Финанситѣ.

Чл. 12. Позволителното не дава право за дирение само на едно лице, — и други лица могатъ да получатъ това право за сѣщитѣ ископаеми вещества въ сѣщото мѣсто.

Исключително право за дирение на едно, или нѣколко ископаеми вещества, въ едно извѣстно мѣсто, се дава само за запазенъ периметръ.

Чл. 13. Запазения периметръ може да има каквато и да е геометрическа форма, съ повърхность максимумъ отъ 500 хектара.

Чл. 14. Право за дирение въ запазенъ периметръ може да получи този, който първий даде заявление за това. Въ заявлението трѣбва да се означа: пространството на запазения периметръ, формата на геометрическата му фигура и ископаемото вещество.

Забѣлѣжка. Ако заявителя не е снабденъ съ прѣдварително позволение за дирение, трѣбва едновременно да се съобрази съ чл. 10.

Чл. 15. Правото за дирение въ запазенъ периметръ начева да тече отъ деня и часа на подаването на заявлението.

Въ продължение на недѣля, слѣдъ подаването на заявлението, дириция трѣбва да постави на всѣкадѣ, гдѣто се окаже за нужно, въ периметра и по границитѣ му отличителнитѣ знакове на запазения периметръ.

Чл. 16. Ако нѣколко заявления за дирение въ запазенъ периметръ се подадѣтъ едновременно и периметритѣ се покриватъ изцѣло, или отчасти, покрититѣ части се даватъ изобщо на просителитѣ, ако тѣ не се спогодѣтъ по мѣжду си.

Чл. 17. Дириция не може да получи единъ вторъ запазенъ периметръ за сжщото ископаемо вещество на разстояние по-малко отъ петъ километра, мѣжду двѣтѣ най-близки точки на периметритѣ.

Чл. 18. Работитѣ въ запазенъ периметръ трѣбва да почнатъ въ продължение на шестъ мѣсеца отъ денѣтъ на заявлението и да се не прѣкъсватъ въ продължение на повече отъ шестъ мѣсеца; въ противенъ случай, запазения периметръ може да се отнеме.

Чл. 19. Срока за дирение въ запазенъ периметръ е отъ двѣ години, въ продължение на който дириция трѣбва да поиска концессия.

Въ противенъ случай той губи правото си върху запазения периметръ и Министра на Финанситѣ рѣшава да ли периметра ще се задържи за Държавата, или ще може отново да бѣде завзетъ.

Чл. 20. Подъ здания и 50 метра около тѣхъ, а сжщо въ дворове и градини (бахчи), дирението може да стане само съ прѣдварително съгласие на заинтересования стопанинъ.

Въ особенно важни случаи то може да стане и въпрѣки съгласието на стопанина, по разрѣшение отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 21. Освѣнъ въ случаятъ, прѣдвиденъ въ чл. 20, ал. 1-а, всѣки стопанинъ е длъженъ да позволи дирението въ своитѣ земи, а ако се откаже, завземанието на земитѣ става съгласно чл. чл. 52 и 54.

Чл. 22. Въ периметра на една сжществующа вече концессия, друго лице може да дири само ония ископаеми вещества, върху които концессионера не е получилъ право.

Чл. 23. Дириция може да располага съ изваденитѣ ископаеми вещества, като плаща съразмѣрнитѣ берии, съ които сж обложени концессиятъ (чл. 47).

Глава 2.

За получаването концессии.

Чл. 24. Правото за експлоатирование ископаеми вещества отъ категорията на минитѣ сж дава съ концессия по особна за тона промба.

Чл. 25. Въ промбата се означава: а) името и прѣзимето, мѣстожителството и занятието на просителя; б) названието на ископаемото вещество; в) мѣстото на откритието; г) названието, което ще носи концессията; д) положението и пространството на мѣстото въ хектари.

Ако концессията се иска въ слѣдствие на дирение въ запазенъ периметръ, трѣбва да се упомене и това обстоятелство.

Единъ образецъ отъ ископаемото вещество, за което се иска концессията трѣбва да придружава прошениято.

Ако нѣкои отъ тия данни липсватъ, просители трѣбва да ги допълни въ продължение на 15 дни. Въ противенъ случай, промбата му остава безъ послѣдствие.

Чл. 26. Дириция въ запазенъ периметръ, има прѣдпочтително право на концессията въ периметра. Другъ може да го поиска, само ако привилегирований дириция се откаже отъ него, или не упражни правото си прѣзъ даденото му врѣме (чл. 19).

Чл. 27. Въ другитѣ случаи прѣдпочтение се дава на първия просителъ.

Ако нѣколко промби сж подадени едновременно и ако просителитѣ не се споразумѣтъ по между си, концессията се отстъпва изобщо на всичкитѣ просители.

Чл. 28. Просителя трѣбва да прѣдстави единъ планъ за повърхността въ двоенъ екземпляръ, въ който да сж указани ясно: мѣстото на откритието и отличителнитѣ бѣлѣзи на мѣстността.

Масшаба на плана се опрѣдѣли отъ Министра на Финанситѣ.

Този планъ може да се приложи при промбата, или да се прѣдстави отъ после, но най-късно, една седмица прѣди специалната провѣрка (чл. 32); въ противенъ случай, промбата за концессията остава безъ послѣдствие.

Чл. 29. Повърхността, върху която се иска концессия, трѣбва да има форма на правоугълникъ, минимумъ отъ 24 хектара и максимумъ отъ 500 хектара.

Малката страна на правоугълника не може да бѣде по-кратка отъ четвъртината на голѣмата.

Тѣзи форма на мѣстото е задължителна за всичкитѣ просители; но ако се констатира, по мѣстнитѣ условия, друга по-удобна, може, съ съгласието на просителя, да се допустне измѣнение.

Чл. 30. При всичко, че дирението извънъ прѣдѣлитѣ на позволеното мѣсто (чл. 10) е забранено, исканата концессия може да излиза отъ тия прѣдѣли, стига точката, въ която се е открило ископаемото вещество, да пада въ правоугълника. Но концессията не може да се простира върху частъ отъ съвѣденъ запазенъ периметръ, безъ съгласието на дириция въ него.

Чл. 31. Концессия се дава, само когато се констатира, че ископаемото вещество въ указаното мѣсто (чл. 25, в) е достатъчно изслѣдвано, за да може да се експлоатира успѣшно.

Чл. 32. Концессия не може да се отстъпи прѣди специална провѣрка на мѣстото съ цѣль:

а) да се констатира сжществуването и експлоатаемостта на откритото ископаемо вещество (чл. 31).

б) да се види дали искания правоугълникъ може съ, или безъ измѣнение, да се отстъпи на просителя, безъ да

се докачатъ по-прѣдшни получени права, както и правата на дияршитѣ въ запазенъ периметръ (чл. 30);

в) да се разгльда всичко, което се отнася до интереса на публиката и до стонанитѣ на повърхността;

г) да се проводи плана и въ случай на нужда да се допълни и поправи.

Чл. 33. Специалната провѣрка се обявява за благо-врѣменно, съ указание на по-главнитѣ точки на исканото подъ концессия мѣсто.

Въ продължение на двѣ недѣли, слѣдъ явяването за специална провѣрка, просителя на концессията, както и всѣкий заинтересуванъ, могатъ да изискватъ, щото двама незаинтересувани експерти да присѣтствуватъ при провѣрката.

Тии експерти се избиратъ отъ минната администрация. Специалната провѣрка се извършва въ назначения день и на разноски на просителя.

Чл. 34. Заявления по поводъ отдаването на концессията сж приемливи само въ продължение на два мѣсеца отъ деньтъ на специалната провѣрка. Тѣ се разглеждатъ отъ нарочно назначена отъ Министра на Финанситѣ комиссия.

Чл. 35. Окончателното отстѣпване на концессията става съ Княжески Указъ по прѣдложение отъ М-стра на Финанситѣ.

Чл. 36. Отхвърлянето на прощата, на основание чл. 31, лишава просителя отъ привилегията, която му дава чл. 27.

Чл. 37. Най-късно до една година слѣдъ отстѣпването на концессията, границитѣ ѝ трѣбва да бждѣтъ означени на повърхността, съгласно условията на концессията.

Чл. 38. Отдаването въ концессия държавнитѣ каменно-вжглищни мини, находящи се въ: Владайско-Мошинско-Перникската котловина (Софийско окръжие); въ Бобовъ-Долската котловина (Кюстендилскій окръгъ) и при Бѣлно-Врхъ въ Тръвненскій Балканъ (Търновскій окръгъ); става съгласно закона за публичнитѣ търгове чрезъ тайно наддаване, освѣнъ ако държавата ги експлоатира сама.

Сжщо става и съ минитѣ, които за напрѣдъ бждѣтъ открити отъ самата Държава.

Глава 3.

За характера на концессиитѣ.

Чл. 39. Който вземе една мина чрезъ концессия, придобива върху нея право, до исчерпването на ископаемото вещество, да я располага, отчуждава и прѣхвърля, съгласно общитѣ закони за недвижимитѣ имущества, съ исключение на прѣдвиденитѣ въ настоящий законъ ограничения.

Чл. 40. Зданията, машинитѣ, кладенцитѣ, галериитѣ, локомотивитѣ, вагонитѣ, коньетѣ, сечивата, инструментитѣ и приборитѣ, които служатъ собствено за експлоатацията, съставляватъ нераздѣлна принадлежностъ на мината и се считатъ за недвижности.

Не се считатъ за такива изваденитѣ ископаеми вещества, нуждитѣ за прѣнасяние, имъ животни и приспособления и складоветѣ за запасъ отъ разни материали и прѣдмети.

Чл. 41. Една мина не може да бжде продадена на части, нито материално раздѣлена, безъ позволенieto на Министра на Финанситѣ.

За отстѣпването ѝ изцѣло другиму се съобщава на надлѣжната власть.

Чл. 42. Съединение на двѣ или повече мини въ едни и сжщи ржце може да стане, ако, слѣдъ заявлението за това до Министра на Финанситѣ, не е послѣдвалъ отказъ въ продължение на три мѣсеца, отъ приеманieto на заявлението.

Ако съединението е станало безъ заявление, или въпрѣки отказа, то се счита за не дѣйствително и може да даде поводъ за отнемание на концессиитѣ.

Чл. 43. Концессионера на едно вещество има прѣдпочтително право да получи концессията на други вещества, които по мнението на минната администрация се намиратъ съ него въ такова смѣшение, щото немогѣтъ да се експлоатиратъ отдѣлно, но въ такъвъ случай, концессионера плаща за новото ископаемо вещество само съразмѣрната берия.

Чл. 44. Концессионера или негова прѣдставителъ е длъженъ да избере мѣстожителството си въ окръжието, въ което се намира мината.

Чл. 45. Концессионера е длъженъ да яви за започването на експлоатацията поне единъ мѣсець напрѣдъ.

Чл. 46. Ако концессионера прѣкъсне, или намали експлоатацията на мината, или чрезмѣрно увеличи продажнитѣ цѣни на изваденитѣ въщества, така щото да се застрашатъ интереситѣ на страната, или нуждитѣ на консоматоритѣ, Министра на Финанситѣ може да му прѣдложи особени условия по експлоатацията и цѣнитѣ.

Разногласията които би се появили, се разрѣшаватъ чрезъ арбитражъ.

Въ случай че концессионера не се съгласи съ рѣшението на арбитражъ, Министра се распорѣжда за отнеманieto на концессията по административенъ редъ.

Глава 4.

За наложитѣ върху минитѣ.

Чл. 47. Всѣки концессионеринъ е длъженъ да плаща ежегодно на държавното съкровище една постоянна и друга съразмѣрна берия.

Постоянната берия се числява отъ всѣки хектаръ по три (3) лева за вжглищни и желѣзни мини и по четири (4) лева за всички други мини.

Въ случай на нѣколко концессии въ едно и сжщо пространство, тжзи берия се взема отдѣлно за всѣка мина. Исклучение става въ случай прѣдвиденъ въ чл. 43.

Съразмѣрната берия се опрѣдѣля въ условието на концессията, максимумъ по 2% върху стойността на изваденото ископаемо вещество.

Заблѣжка. Въ каменно-вжглищнитѣ мини вжглищата, израсходвани собствено за експлоатацията, се освобождаватъ отъ съразмѣрната берия.

Чл. 48. Постоянната берия се плаща въ прѣдплата; съразмѣрната се плаща на всѣки шестъ (6) мѣсеци.

Чл. 49. Ако концессионера не заплати берията на ерока, администрацията му напомня. Ако и три мѣсеца слѣдъ това напомняване не ги заплати, концессията се отнема по административенъ редъ.

Глава 5.

За отношенията на концессионеритѣ спрямо трети лица.

Чл. 50. Безъ формалното съгласие на стопанина не може да се отвори кладенецъ или галерия на разстояние по малко отъ 50 метра отъ едно жилище. Обаче това разстояние може да бѣде намалено споредъ случая и нуждата.

Чл. 51. Въ границата на отстъпеното съ концессията мѣсто концессионера има право, срѣщу възнаграждение да земе мѣстата, които споредъ минната администрация сѫ необходими за некоя отъ слѣдующитѣ цѣли: за водение работитѣ на експлоатацията; за самитѣ подземни работи, за складове и приспособления за натоварване; за шосета; желѣзни пѣтица и канали; за машини, водопроводи и резервоари за вода; за работи за помощъ; за постройки върху кладенци и други постройки и работи на открито небе, прѣдначени за експлоатацията; за постройки необходими за прѣчистване на изваденитѣ вещества.

Заблѣжка. Работи за помощъ се считатъ тѣзи, които сѫ нуждни за провѣтриване на минитѣ, или истичание на водитѣ, или иматъ за цѣль да улеснятъ експлоатацията (кладенци и галерии за изваждане).

Чл. 52. Ако мѣстата въ границитѣ на концессията сѫ държавни, или такива, които държавата управлява, концессионера се обръща за завземането имъ до администрацията.

Ако тѣзи мѣста принадлежатъ на частни лица и концессионера не може да се споразумѣе съ стопанитѣ имъ, той се обръща до администрацията, която се распорѣжда за завземането имъ по административенъ начинъ, ако намѣри това за необходимо.

Чл. 53. Противъ распорѣжданията на администрацията за завземането на мѣста по настоящия законъ, както и за намаляването разстоянията по чл. 50, оплаквания прѣдъ сѣдилища не се допускатъ, но се прѣдоставя право на заинтересовани да дири направо отъ концессионера обещанията и загубитѣ, които би му се причинили отъ тѣзи дѣйствия.

Чл. 54. Ако завземането трае повече отъ една година, или ако по причина на извършенитѣ работи, завзетитѣ мѣста станатъ негодни за разработване изцѣло, стопанина може да изисква отчуждението на земята за смѣтка на концессионера.

Чл. 55. Въ мѣста, находящи се внѣ отъ границитѣ на концессията, концессионера може, съ позволение на администрацията и срѣщу възнаграждение на стопанина на мѣстото, да направи всички работи за помощъ, прѣдизвикани отъ експлоатацията, като се съобразява за завземането съ постановленията на чл. 52.

Чл. 56. Ако при правилното разработване на мината се получатъ и материали отъ категорията на карриеритѣ, то концессионера може да располага съ тѣхъ, само до колкото сѫ необходими за експлоатацията.

Глава 6.

За отношенията на съседни мини.

Чл. 57. Около периметра на всѣка мина ще се остава една стѣна отъ първобитната скала, поне отъ 10 метра, която не може да се ископава или прѣминува, освѣнъ съ позволенieto на минната администрация.

Чл. 58. Мѣжду съседни мини съществува взаимна повинность за извършване на всички работи за помощъ.

Ако заинтересованитѣ не могатъ да се споразумѣятъ сами, минната администрация ще опрѣдѣли естеството и размѣра на работитѣ, които всѣкий отъ концессионеритѣ трѣбва да извърши. Концессионера, въ полза на когото ще се извършатъ работитѣ, е длъженъ да обезщети другия.

Чл. 59. Ако двѣ мини се намиратъ една връзь друга и ако стопанитѣ имъ не могатъ да се споразумѣятъ за водението на взаимнитѣ имъ работи, въпроса се разрѣшава отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 60. Концессионера на една мина може да експлоатира и вещества, принадлежащи на друга мина, които срѣщне при нормалното експлоатироване на мината си, ако споредъ минната администрация тѣзи вещества сѫ въ такова смѣшение, щото не могатъ да се експлоатиратъ отдѣлно. Но веществата, принадлежащи на другия концессионеръ, трѣбва да му бждѣтъ възврънати срѣщу заплащане разности за добиването имъ.

Чл. 61. Всѣкий концессионеръ има право да се ползува отъ пѣтекитѣ, пѣтищата и други съоружения направени отъ концессионера на една съседна мина въ периметра на тѣзи послѣдната, като му плаща съответствующе възнаграждение.

Чл. 62. Ако мѣжду нѣколко съседни мини съществуватъ свободни мѣста, които по пространството и формата си не могатъ да се даджѣтъ съ специална концессия, тѣ се отстъпватъ на тѣзи отъ съседнитѣ мини, концессионера на която ги поиска, като се съобрази съ глава 2-а.

Ако нѣколко отъ концессионеритѣ, съседни на свободнитѣ мѣста, заявятъ едновременно да получатъ всичко, или частъ отъ тѣхъ, тѣзи мѣста се раздѣлятъ по мѣжду имъ спорѣдъ случая и нуждата.

Глава 7.

За отстъгленитѣ концессии.

Чл. 63. Концессията на една мина може да се отстъгли, само по распорѣжданието на Министра на Финанситѣ, основано върху прѣдвиденитѣ въ настоящия законъ случаи.

Бившия концессионеръ има право да вземе отъ мината всичкитѣ нѣща, вдиганieto на които не поврѣжда мината.

Чл. 64. Когато една концессия се отстъгли, всичкитѣ планове и рисунки, относящи се исключително до експлоатацията на мината, трѣбва да бждѣтъ прѣдадени на минната администрация.

Дѣлъ III.

За карриеритѣ.

Чл. 65. Карриеритѣ, споредъ важността си, биватъ отъ двѣ категории. Въпроса за причислението на една карриера къмъ едната или другата категория се разрѣшава отъ Министра на Финанситѣ за всѣки случай отдѣлно.

Чл. 66. Карриеритѣ отъ първа категория, се отдаватъ на експлоатация съ търгъ, за срокъ не по-дълъгъ отъ 30 год.

Наддаването става върху берията, която ще се плаща на държавното съкровище. Тя не може да бѣде по-малка отъ 2% отъ стойността на изваденото количество

Чл. 67. Карриеритѣ отъ втората категория се отдаватъ на експлоатация по доброволно съгласие и за срокъ не по-дълъгъ отъ двѣ години. Берията, която ще се плаща, не може да надминува 5% отъ стойността на изваденото количество.

Чл. 68. Стопанина на повърхността има винаги право да вади материяли отъ категорията на карриеритѣ, но само за своя частна потрѣба, безъ да плаща нѣщо за въ полза на държавата.

Чл. 69. Всички сгради и привързани къмъ земята съоружения, необходими при експлоатацията, или за здра-востта на работитѣ, оставатъ, слѣдъ истичанието на срока, собственостъ на държавата.

Чл. 70. Постановленията, изложени въ глава 5-а отъ дѣлъ II-й, както и постановленията на чл. 46 отъ глава 3-а отъ настоящия законъ, сж напълно приложими и къмъ карриеритѣ.

Дѣлъ IV.

За надзора.

Чл. 71. Дирението и експлоатацията на минитѣ и карриеритѣ подлѣжи подъ надзора на Министра на Финан-ситѣ, подъ вѣдомството на когото има специално отдѣление за минитѣ съ обязанностъ да бди за: а) правилното разра-ботване на минитѣ и карриеритѣ; б) здравостта на построй-китѣ; в) прѣдпазването живота и здравето на работни-цитѣ; г) охранението повърхността въ интереса на безо-пасността на хората и на публичнитѣ пжтища; д) непо-врѣждането отъ експлоатацията нѣщата отъ общъ интересъ.

Чл. 72. Надзорътъ на минитѣ и карриеритѣ ще се повѣри на районни минни инженери.

За тѣзи цѣль страната се подраздѣля на три мине-ралогически окржзи, всѣкий отъ които е повѣренъ на единъ минний инженеръ.

Министра на Финанситѣ опрѣдѣля районитѣ на мине-ралогическитѣ окржзи, както и правата и длѣжноститѣ на всичкитѣ служащи по минното управление.

Чл. 73. Министра на Финанситѣ може да издава полицей-ски правила, които намѣри необходими за изпълнение на чл. 71.

Горната мѣрка не дава на концессионера право за възнаграждение. Но въ случай, че мѣрката има за цѣль да прѣдварди нѣкой пжтъ за съобщение, прѣдприетъ слѣдъ създаването на мината, концессионера може да бѣде въ-знаграденъ съ цѣната на инсталациитѣ, които ставатъ без-полезни, или съ цѣната на работитѣ, които концессионера ще бѣде принуденъ да извърши вслѣдствие тѣзи мѣрка.

Дѣлъ V.

За наказанията.

Чл. 74. Наказва се съ една глоба отъ 20—100 лева: а) всѣкой, който дири мини безъ позволение за дирение (чл. 9); б) всѣкий, който дири мини въ мѣста забранени въ чл. 20; в) за неиспълнението на чл. 64.

Чл. 75. Наказва се съ една глоба отъ 40—200 лева: а) който наруши полицейскитѣ правила и мѣрки взети на основа-ние чл. 73; б) който постѣпи въпрѣки прѣдписанията на чл. 57.

Чл. 76. Наказва се съ една глоба отъ 100—300 лева: а) всѣкой, който умишлено е прѣвправилъ или прѣмѣстилъ

знацитѣ, поставени върху границитѣ на запазенъ периметръ, или на дадено съ концессия мѣсто; б) всѣкой, който не укаже цѣлото количество на изваденото ископаемо вещество, съ цѣль да заплати по-малко съразмѣрна берия; въ този случай освѣтъ глобата, взима се и припадающата се берия (чл. 47, ал. 4-а; чл. 66 и чл. 67).

Чл. 77. Нарушения прѣдписанията на настоящий законъ се констатираатъ съ актове, съставени отъ надлѣжнитѣ власти, въ присѣтствието най-малко на трима свидѣтели.

Чл. 78. Концессионера е отговоренъ по граждански редъ за всѣкой нещастенъ случай, причиненъ вслѣдствие неосторожностъ или отклонение отъ правилата за експло-атацията. Той може сжщо да бѣде отговоренъ и по углавенъ редъ, споредъ случая и степента на показаната небрѣжностъ.

Дѣлъ VI.

Специални постановления.

Чл. 79. За приспособленieto на настоящий законъ ще се издаде отъ Министра на Финанситѣ особенъ правилникъ.

Чл. 80. Настоящий законъ отмѣнява: 107-й членъ отъ закона за земитѣ, отъ 11-й Мартъ 1858 година; правилника за минитѣ отъ 3-й Априлий 1869 година; проекта на поемнитѣ условия за каменно-въглищнитѣ рудници, утвърдени съ указъ подъ № 140, отъ 24-й Февруарий 1883 година, както и всички други распорѣждания противорѣчащи на настоящий законъ.

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да говори по приеманieto по принципъ на прочетения законопроектъ? (Никой не иска думата). Ще се вотира. Които не приематъ по принципъ този законопроектъ, да си вдигнатъ ржката. (Никой не вдига). Значи приема се.

Какъ желае Нар. Събрание, още днесъ ли да се пристѣпи къмъ второто му четение, или да се прати на комиссия? (Гласове: Да се прати на комиссия?) Които сж противъ, да вдигнатъ ржка. (Никой не вдига). Значи ще се прати на комиссия.

Г-нъ Секретаръ ще прочете указитѣ, съ които се раз-рѣшава свѣрхсметенъ кредитъ на Дирек. на Общ. Сгради.

Секр. М. Милевъ: (Чете):

„М-рството на Финанситѣ. Отдѣление за Държавната и обществената отчетностъ. № 40876. Ноемврий 26 день 1890 година. Г. София.

До Г-на Прѣдсѣдателя на VI Обикн. Нар. Събрание.

Г-не Прѣдсѣдателю,

На основание чл. 31 отъ закона за отчетността по бюджета, имамъ честь да ви прѣдложа за одобрение отъ Нар. Събрание приложенитѣ тукъ укази подъ № № 41 и 93, първий отъ 6-й Октомврий 1888 год., съ който е раз-рѣшенъ на Дирекцията на Обществ. Сгради свѣрхсметенъ кредитъ отъ 16.000 лева, съгласно чл. 126 отъ Консти-туцията, а вторий отъ 20-й Майй н. г., съ който е разрѣ-шенъ на повѣренното ми М-рство свѣрхсметенъ кредитъ отъ 4.700 лева на сжщото основание (чл. 126 отъ Конституцията).

(подп.) Министръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчовъ.

УКАЗЪ

№ 41.

НИЙ ФЕРДИНАНДЪ I.

Съ Божия милостъ и народната воля

Князъ на България.

Като одобряваме предложението на нашиятъ Министръ на Финанситѣ, представено Намъ съ доклада му подъ № 42.290 и съгласно постановлението на Министерский Свѣтъ отъ 9 Септемврий т. г. протоколъ № 59.

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Съгласно чл. 31 отъ закона за отчетността, подкрепенъ съ чл. 126 отъ Конституцията, разрешавамъ да се взематъ отъ свърхемѣтния кредитъ 16.000 лева, за поддържане личния съставъ на контрола, по постройката на желѣзнопътната линия: Царибродъ—София—Вакарелъ за т. година.

Издаденъ въ нашата ст. София на 6 Октомврий 1888 год.

На първообразното съ собствената на Негово Царско Височество ржка написано:

„Фердинандъ“.

(Приподписалъ):

Министръ на Финанситѣ: Г. Д. Начовичъ.

УКАЗЪ

№ 93

НИЙ ФЕРДИНАНДЪ I.

Съ Божия милостъ и народната воля

Князъ на България.

По предложението на нашия Министръ на Финанситѣ, представено намъ съ доклада му отъ 9 того подъ № 16147, на основание чл. 31 отъ закона за отчетността по бюджета и съгласно VII-то постановление на Министерский Свѣтъ, въ засѣданието му отъ 27 Априлий т. г. протоколъ № 27.

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Да разрешимъ, на основание чл. 126 отъ Конституцията на Финансовото Министерство единъ свърхемѣтенъ кредитъ отъ 4.700 лева, които да се дадѣтъ заимобразно въ помощъ на селата Милковци, Кривоносъ и Баниморъ (Трънскій окръгъ) за да си купятъ жита за прѣхрана и посѣвъ.

II. Заповѣдваме настоящия указъ да се внесе за одобряване въ най-близката сесия на Нар. Събрание и да се обнародва въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

III. Исполнението на настоящия указъ възлагаме на Нашия Министръ на Финанситѣ.

Издаденъ въ нашата ст. София на 20 Майй 1890 год.

На първообразното съ собствената на Негово Царско Височество ржка написано:

„Фердинандъ“.

(Приподписалъ):

Министръ на Финанситѣ: Ив. Саллабашевъ.“

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да говори по тоя въпросъ? (Никой не иска думата). Ще се гласува. Който не приема

по принципъ прочетеното предложение да си вдигне ржката (Никой не вдига). Приема се.

Какъ желае Нар. Събрание: сега ли да се разгледа то, или да се прати на Финансовата комиссия? (Гласове: На комиссията).

Който не приема, да се прати въ комиссията, да си вдигне ржка. (Никой не вдига). Приема се.

Г-нъ секретаръ ще прочете предложението на г-на М-ра на Финанситѣ за одобряване вѣдомоститѣ подъ буквитѣ А, Б, В и Г, за нѣкои израсходвани сумми отъ запасния фондъ. Секр. М. Милевъ: (Чете):

„М-рството на Финанситѣ. Отдѣление за държавната и обществената отчетность. № 40877. Ноемврий 26 день 1890 год. гр. София.

До Г-на Прѣдсѣдателя на VI Обикн. Нар. Събрание.

Г-не Прѣдсѣдателю,

На основание чл. 58 отъ закона за отчетността по бюджета имамъ честта да ви представя за утвърждение отъ Нар. Събрание четири вѣдомости: А, Б, В и Г, заедно съ завѣрени прѣписи отъ надлѣжнитѣ укази и доклади, за вземениѣ и увеличени сумми отъ запазеный фондъ по бюджета за 1889 до 90 година, за време отъ 1-й Октомврий минжлата 1889 год. до 15-й Октомврий н. год.

(подп.) Министръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчевъ.“

Прѣдсѣд.: Какъ желае Нар. Събрание . . .

Д. Кознички: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че за суммитѣ израсходвани съ Княжески укази, нѣма защо да се пращатъ въ комиссия; какво ще разглежда тя? Може ли да измѣни нѣщо по расходованитѣ сумми? Мисля не остава освѣтъ само да се прочетатъ и свършено.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Кознички прѣдлага още сега да стане и второ четение на туй предложение. Който не приематъ туй предложение, да вдигнатъ ржка. (Никой не вдига). Значи, приема се.

М-ръ Стамболовъ: Тѣзъ работи или трѣбва да се четжтъ тукъ или пъкъ да се пратятъ на комиссия. Ако се пратятъ на комиссия, то не трѣбва сега да се четжтъ. Тѣ сж расходи, направени съгласно закона за отчетността по бюджета. Както знаете, миналата година се прие въ бюджета 4% отъ общата бюджетна сумма, за запасенъ фондъ. Отъ тоя фондъ сж расходвани тѣзъ сумми, одобряни съ Кн. указъ и публикувано въ „Дър. Вѣстникъ“. Расходитѣ сж станали съгласно закона, само се внасятъ въ Нар. Събрание за одобряване, за да не се хортува, че расходитѣ не сж станали формално.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Прѣзидентъ Министръ прѣдлага щото настоящитѣ вѣдомости да се турятъ на гласуване безъ да се четатъ . . .

М-ръ Стамболовъ: Т. е. азъ не правя такъво предложение: азъ казахъ или да се четжтъ сега, или да се пратятъ на комиссия.

Прѣдсѣд.: Който не приематъ предложението на г-на М-ра Прѣзидента, да се четжтъ сега вѣдомоститѣ, да вдигнатъ ржка. (Никой не вдига). И тѣй ще се четжтъ сега.

Секр. М. Милевъ: (Чете):

ВѢДОМОСТЬ

А

за увеличенитѣ кредити по разнитѣ §§ по бюджета за 1889 год. съгласно чл. 58
отъ закона за отчетността по бюджета,

№ по редъ	№ и дата на указитѣ	Подраздѣле- ние на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
Министерство на Финанситѣ.						
1	Указъ № 91 отъ 30/V 1890 год. . .	I	2	4.942	22	За наемъ помѣщение на М-рството.
2	„ № 10 „ 17/I 1890 год. . .	I	4	2.300	—	„ отопление и освѣтление.
3	„ № 245 отъ 18/XI 1889 год. . .	I	5	1.000	—	„ купуване вѣстници и др. списания.
4	„ № 92 отъ 30/V 1890 год. . .			240	—	
4	„ № 217 отъ 4/X 1889 год. . .	I	7	250	—	„ купуване книги инструменти и
	„ № 74 отъ 3/V 1890 год. . .			420	—	апарати за геолога.
5	„ № 266 отъ 16/XII 1889 год. . .	I	10	20.000	—	„ командировки по служебни дѣла.
	„ № 51 отъ 26/III 1890 год. . .			5.000	—	
6	„ № 4 отъ 15/I 1890 год. . .			4.300	—	„ наемъ помѣщение за Ковчезни- чествата.
	„ № 51 отъ 26/III 1890 год. . .	II	19	1.000	—	
7	„ № 139 отъ 31/VIII 1890 год. . .			1.000	—	Разноски за прѣпращане на дър- жавни сумми.
	„ № 266 отъ 16/XII 1889 год. . .	II	20	3.000	—	
8	„ № 52 отъ 26/III 1890 год. . .			2.000	—	За купуване и поправка мобили.
9	„ № 266 отъ 16/XII 1889 год. . .	II	22	150	—	
9	„ № 4 отъ 15/I 1890 год. . .	III	23	1.200	—	„ възнаграждение на лица които испълняватъ длъжността на ков- чезниците когато послѣднитѣ сж въ отпускъ.
10	„ № 211 отъ 19/IX 1889 год. . .	IV	31	1.800	—	„ мобилировка на финансовитѣ от- дѣления.
11	„ № 48 отъ 26/III 1890 год. . .	V	42	2.000	—	„ наемъ помѣщения за митарствен- нитѣ учреждения.
12	„ № 255 отъ 30/XI 1889 год. . .	XIII	65	300	—	„ канцеларски, отопление, освѣтле- ние на дворцитѣ Сандрово, Руссе и Пловдивъ.
13	„ № 254 отъ 30/XI 1889 год. . .			105	—	„ поддържане избитѣ, купуване ин- струменти и заграждане пипиние- рата въ Пловдивъ.
	„ № 9 отъ 17/I 1890 год. . .	XIII	68	336	—	
	„ № 56 отъ 10/IV 1890 год. . .			86	10	
14	„ № 9 отъ 17/I 1890 год. . .	XIII	69	115	—	„ разни семена и прочее.
15	„ № 90 отъ 30/V 1890 год. . .	XVII	86	18.000	—	„ купуване разни материали за дър- жавната печатница.
16	„ № 112 отъ 9/VII 1890 год. . .	XVII	88	200	—	„ списания и вѣстници за библио- теката на печатницата.
17	„ № 95 отъ 30/V 1890 год. . .	XVIII	92	16.214	—	„ печатание „Дър. Вѣстникъ“.
18	„ № 241 отъ 18/XI 1889 год. . .	XVIII	96	200	—	„ пощенски разноски за „Държа- венъ Вѣстникъ“.
	Всичко . . .			87.509	32	
Върховна Сметна Палата.						
1	Указъ № 250 отъ 22/XI 1889 год. . .	I	5	233	33	За наемъ помѣщения.
	Всичко . . .			233	33	

№ по редъ	№ и дата на указитъ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
Бивша Дирекция на Държавната Железница Царибродъ-София-Бѣлово.						
1	Указъ № 8 отъ 24/X 1889 год.	XXX	144	1.365	—	} За наемъ помѣщение на Дирекцията и други служби.
2	„ № 6 отъ 20/II 1889 год.			1.883	33	
3	„ № 10 отъ 18/XI 1889 год.			18.000	—	
4	„ № 8 отъ 20/II 1890 год.	XXX	145	2.000	—	} „ командировка по служебни дѣла на служащитъ по Дирекцията изобщо.
	„ № 22 отъ 11/V 1890 год.			1.500	—	
	Всичко			24.698	33	
Дирекция на Общественнитъ Сгради.						
1	Указъ № 45 отъ 24/X 1889 год.	XXV	132	17.500	—	} За постройки на колиби и конюшни за пограничнитъ стражари.
2	„ № 16 отъ 17/IV 1890 год.			34.000	—	
3	„ № 46 отъ 27/X 1889 год.	XXV	132	1.300	—	„ постройка на митницата въ г. Пловдивъ.
3	„ № 52 отъ 9/XI 1889 год.	XXII	127	—	—	} „ наемъ помѣщение.
	„ № 65 отъ 20/XII 1889 год.			—	—	
4	„ № 64 отъ 18/XII 1889 год.	XX	118	2.500	—	„ командировки.
5	„ № 65 отъ 20/XII 1889 год.	XX	116	400	—	„ поправки и купуване мебели.
6	„ № 2 отъ 15/I 1890 год.	XXII	125	1.000	—	„ канцеларски потребности.
7	„ № 18 отъ 17/IV 1890 год.	XXV	132	13.500	—	„ постройка на караулни за пограничната полицейска стража.
8	„ № 5 отъ 20/II 1890 год.	XXV	132	70.000	—	} „ поправки правителствени здания и постройки.
	„ № 21 отъ 5/V 1890 год.			—	—	
	Всичко			140.200	—	
Министерство на Външнитъ Дѣла и Исповѣданията.						
1	Указъ № 30 отъ 17/X 1889 год.	V	28	1.200	—	} За канцеларски разноски.
2	„ № 32 отъ 9/XI 1889 год.	I	3	300	—	
3	„ № 2 отъ 13/I 1890 год.	I	5	1.000	—	
4	„ № 25 отъ 29/III 1890 год.	I	5	300	—	} „ отопление и освѣтление.
5	„ № 38 отъ 9/V 1890 год.	IV	22	60	—	
		V	29	30	—	} „ поддържаніе на библиотеката и абониране на вѣстници.
		VI	35	30	—	
6	„ № 28 отъ 11/IV 1890 год.	I	11	2.100	—	„ купуване на книги и абониране на вѣстници.
	Всичко			5.020	—	„ комиссионъ на Банката.
Министерство на Вътрѣшнитъ Дѣла.						
1	Указъ № 567 отъ 1889 год.	I	3	10.000	—	} За командировки по служебни дѣла.
		IX	19	10.000	—	
		XX	51	20.000	—	
		XX	52	1.000	—	
						„ наемъ помѣщения поправки и др.
						„ ижтни на лѣкаритъ и фелдшеритъ.
						„ възнаграждение на лѣкаритъ.

№ по редъ	№ и дата на указитъ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Предметъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
2	Указъ № 612 отъ 18 XII 1889 год.	XX	45	5.000	—	За канцеларски на болницитъ и лѣкаритъ.
		XX	49	5.000	—	„ наемъ и ремонтъ на болнични помѣщения
		XX	51	10.000	—	„ плати на лѣкаритъ и фелдшеритъ.
3	„ № 614 отъ 18/X 1889 год.	IX	17	20.000	—	„ канцеларски и др. на учрежденията.
		IX	26	15.000	—	„ поддържаніе арестантитъ, облѣкло и др.
		I	2	3.000	—	„ канцеларски и др. на централното управление.
4	„ № 70 отъ 5/II 1890 год.	IX	17	10.000	—	„ канцеларски и др. на учрежденията.
		IX	19	15.000	—	„ наемъ помѣщение поправки и др.
		IX	26	13.000	—	„ поддържаніе арестантитъ, облѣкло и др.
		IX	27	10.000	—	„ храна и др. на арестантитъ.
		XX	48	15.000	—	„ лѣкове и прѣвзачни средства за болницитъ.
		XX	49	5.000	—	Наемъ и ремонтъ на болничнитъ помѣщения.
5	„ № 114 отъ 2/III 1890 год.	I	2	1.000	—	За канцеларски и др. на централното управление.
		IX	17	10.000	—	„ канцеларски и др. на учрежденията.
		IX	27	10.000	—	„ храна и др. на арестуванитъ.
		XX	45	5.000	—	„ канцеларски на болницитъ и лѣкаритъ.
		XX	46	20.000	—	„ храна и др. на болнитъ.
		XX	48	20.000	—	„ лѣкове и прѣвзачни средства за болницитъ.
6	„ № 239 отъ 30/VII 1890 год.	I	2	2.000	—	„ канцеларски и др. на централното управление.
		IX	17	2.000	—	„ канцеларски и др. на учрежденията.
		XX	45	1.500	—	Канцеларски и др. на болницитъ и лѣкаритъ.
7	„ № 369 отъ 30/VII 1890 год.	IX	19	10.000	—	За наемъ помѣщенията поправки и др.
	Всичко . .			238.500	—	
• Военно Министерство.						
1	Указъ № 131 отъ 24/X 1889 год.	III	28	100.000	—	За дребни поправки на всичкитъ войскови здашя и пр.
2	„ № 145 отъ 31/X 1889 год.	IX	16	80.000	—	„ домакински расходи и за всички вѣщественни нужди за войската, за които нѣма искани сумми съ особень параграфъ.
3	„ № 146 отъ 31/X 1889 год.	III	33	44.000	—	„ ремонтниране конската амуниция и снаряженіето въ артиллерията и пр.
	1.200			—		

№ по редъ	№ и дата на указитъ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
4	Указъ № 147 отъ 31/X 1889 год. . .	III	17	7.000	—	За разности по практически занятия плащане за четение лекции въ Военното Училище и фелшерското отдѣление. „ възнаграждение на свидѣтели експерти по сѣдебни дѣла и др. пѣтни и дневни на офицеритѣ, лѣкаритѣ, чиновницитѣ и пр. „ наеманіе помѣщения за войската, управленията и учрежденията. „ облѣкло на долнитѣ чинове и при производството имъ въ офицерски чинъ и пр. „ набавяние библиотеката на Военното Министерство, Генерални Щабъ и Артиллерийския отдѣлъ съ книжа, карти и съчинения. „ купуване патрони и артиллерийски снаряди и пр. „ вѣщественни расходи „ купуване и поддържаніе мебелитѣ на Военното Министерство и Генерални Щабъ. „ обдържаніе корабитѣ и адмиралтейството.
	„ № 14 отъ 7/II 1890 год. . .			8.000	—	
5	„ № 151 отъ 14/XI 1890 год. . .	III	15	12.000	—	
6	„ № 166 отъ 29/XI 1889 год. . .	III	9	200.000	—	
	„ № 76 отъ 16/V 1890 год. . .			150.000	—	
7	„ № 13 отъ 7/II 1890 год. . .	III	24	50.000	—	
8	„ № 15 отъ 7/II 1890 год. . .	III	13	500	—	
	„ № 69 отъ 9/V 1890 год. . .			800	—	
9	„ № 16 отъ 9/V 1890 год. . .	III	19	500	—	
10	„ № 17 отъ 9/V 1890 год. . .	III	26	45.000	—	
11	„ № 23 отъ 23/II 1890 год. . .	II	3	1.130.000	—	
	„ № 64 отъ 5/V 1890 год. . .			53.000	—	
	„ № 84 отъ 29/V 1890 год. . .			6.500	—	
12	„ № 70 отъ 9/V 1890 год. . .	III	20	2.000	—	
13	„ № 93 отъ 10/VI 1890 год. . .	VII	54	17.512	—	
	Всичко . . .			1.908.012	—	
Министерство на Правосъдието.						
1	Указъ № 428 отъ 18/X 1889 год. . .	I	2	200	—	За исплащаніе принадлежности и др. канцеларски расходи на М-ството. „ отопление и освѣтленіе на М-ството. „ купуване книги и абониране списания и вѣстници въ това число и „Държавенъ Вѣстникъ“. „ наемъ помѣщение и приснособлението имъ. „ купуване и поправка на мебели.
2	„ № 417 отъ 9/X 1889 год. . .	I	3	50	—	
3	„ № 354 отъ 3/X 1889 год. . .	II	6	500	—	
4	„ № 428 отъ 18/XI 1889 год. . .			1.000	—	
5	„ № 12 отъ 11/I 1890 год. . .			400	—	
6	„ № 458 отъ 11/XII 1889 год. . .			6.000	—	
7	„ № 176 отъ 24/V 1890 год. . .	II	7	811	—	
8	„ № 92 отъ 10/III 1890 год. . .			5.730	—	
9	„ № 12 отъ 11/I 1890 год. . .			7.500	—	
10	„ № 394 отъ 12/X 1889 год. . .			1.600	—	
11	„ № 428 отъ 18/XI 1889 год. . .	II	8	650	—	
12	„ № 458 отъ 11/XII 1889 год. . .			650	—	
13	„ № 176 отъ 24/V 1890 год. . .			155	—	
14	„ № 12 отъ 11/I 1890 год. . .			550	—	

№ по редъ	№ и дата на указитъ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
15	Указъ № 417 отъ 9/XI 1889 год.	II	10	6.000	—	За командировки по служебни дѣла, пътни по прѣвеждане и отивание на длъжностъ и пр.
16	„ № 428 отъ 18/XII 1889 год.			2.000	—	
17	„ № 458 отъ 11/XII 1889 год.			2.000	—	
18	„ № 92 отъ 10/III 1890 год.			4.570	—	
19	„ № 12 отъ 11/I 1890 год.			8.000	—	
20	„ № 417 отъ 9/XI 1889 год.	III	14	160	—	„ писмении принадлежности, отопление, освѣтление и др. канцеларски расходи на Върховния Кассационенъ Сждъ.
21	„ № 176 отъ 24/V 1890 год.	V	18	383	—	„ сждо и на окр. сждилища.
22	„ № 355 отъ 3/X 1890 год.	VIII	25	15.000	—	„ пътни, дневни и други сждебни разноси по углавни дѣла.
23	„ № 417 отъ 9/XI 1889 год.			10.000	—	
24	„ № 428 отъ 18/XI 1889 год.			10.000	—	
25	„ № 12 отъ 11/I 1889 год.			10.000	—	
	Всичко . .			93.909	—	
М-стерство на Народното Просвѣщение.						
1	Указъ № 136 отъ 24/X 1889 год.	II	14	5.000	—	За купуване и репарация мебели за Държавнитъ училища.
2	„ № 151 отъ 22/XI 1889 год.	III	39	1.360	85	„ наемъ здания и приспособлението имъ за училището въ с. Княжево.
3	„ № 137 отъ 24/X 1889 год.	IV	46	1.200	—	„ купуване репарация мебели и пр. на пансионитъ.
4	„ № 153 отъ 24/X 1889 год.	II	15	5.000	—	„ учебни пособия по държавнитъ училища.
5	„ № 158 отъ 22/XI 1889 год.	V	48	36.000	—	„ стипендии при държавнитъ училища.
6	„ № 171 отъ 14/XII 1889 год.	V	49	3.000	—	„ помощи на ученици при Държавнитъ училища.
7	„ № 172 отъ 18/XII 1889 год.	I	5	4.000	—	„ командировки по служебни дѣла.
8	„ № 173 отъ 18/XII 1889 год.	VI	51	6.000	—	„ пособия на ученици не степендианти въ странство.
9	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	17	500	—	„ храна на ученицитъ и слугитъ при земеделческитъ училища и занаятчийницата.
10	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	18	1.200	—	„ отопление и освѣтление и прочее на земеделческитъ училища и занаятчийницата.
11	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	19	600	—	„ сапунъ, баня, стрижение и прочее на ученицитъ при земеделческитъ училища и занаятчийницата.
12	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	20	2.400	—	„ облѣкло, обуца и поправкитъ имъ за ученицитъ при земеделческитъ училища и занаятчийницата.
13	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	22	400	—	„ учебни книги и писмени потреби на ученицитъ при земеделческитъ училища и занаятчийницата.

№ по редъ	№ и дата на указитъ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
14	Указъ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	24	200	—	За мебели, покъщина и прочее на ученицитъ при земледѣлческитъ училища и занаятчийницата.
15	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	38	12.000	—	„ разни материали и въглища нуждни за работилницата въ с. Княжево.
16	„ № 186 отъ 17/XII 1889 год.	III	29	150	—	„ наемъ на постоянни ратаи и надници на наемни работници и пр.
17	„ № 187 отъ 17/XII 1889 год.	X	69	1.000	—	„ купуване и подвързване книги.
18	„ № 6 отъ 23/I 1890 год. . .	III	29	300	—	„ наемъ на постоянни ратаи и надници на наемъ работници и прочее.
19	„ № 7 отъ 23/I 1890 год. . .	II	14	5.000	—	„ купуване репарация мебели и пр. за държавнитъ училища.
20	„ № 13 отъ 23/I 1890 год. . .	II	13	3.000	—	„ писменни и разни канцелярски расходи на държавнитъ училища.
21	„ № 13 отъ 23/I 1890 год. . .	II	15	8.000	—	„ учебни пособия и прочее на държавнитъ училища.
22	„ № 13 отъ 23/I 1890 год. . .	X	65	9.000	—	„ купуване и подвързване книги.
23	„ № 14 отъ 23/I 1890 год. . .	III	36	500	—	„ купуване грозде за правяние вино и прочее.
24	„ № 19 отъ 23/I 1890 год. . .	III	23	300	—	„ канцеларски разноски.
25	„ № 174 отъ 18/XII 1889 год.	III	25	200	—	„ попълнение съ научни апарати, инструменти и пр. при учебната занаятчийница въ с. Княжево.
	Всичко . . .			106.310	85	

№ по редъ	Рекапитулация.		
		лева	ст.
1	По Министерство на Финанситъ	87.509	22
2	„ Върховната Сметна Палата	233	33
3	„ Бившата Дирекция на Държавната Желѣзница Царибродъ-София-Вълово	24.698	33
4	„ Дирекцията на Обществениитъ Сгради	140.200	—
5	„ Министерство на Външнитъ Дѣла и Исповѣданията	5.020	—
6	„ Министерство на Вътрѣшнитъ Дѣла	248.500	—
7	„ Военното Министерство	1,908.012	—
8	„ Министерство на Правосъдието	93.909	—
9	„ Министерство на Народното Просвѣщение	106.310	85
	Всичко	2,614.392	73

ВѢДОМОСТЬ

Б

за вземениѣ сумми отъ запазеный фондъ по бюджета за 1889 година.

№ по редъ	№ и дата на указа съ който е разрѣшено вземанието на суммитѣ.	Прѣдмѣтъ на расхода	Сумма	
			лева	ст.
Министерство на Финанситѣ.				
1	Указъ № 253 отъ 30/XI 1889 год.	За мобилиране новото помѣщение на Министерский Сѣвѣтъ	2.000	—
2	„ № 29 отъ 20/II 1890 год.	За исплащане наемътъ на сжщото	1.000	—
3	„ № 57 отъ 10/IV 1890 год.	За мобилиране на двореца	1.317	48
4	„ № 118 отъ 15/VII 1890 год.	За печатане бланки на Министерский Сѣвѣтъ	55	25
5	„ № 210 отъ 2/X 1889 год.	Купуване апарати и химикалии за минний инженеръ при Финансового Министерство	1.600	—
		Всичко	5.972	73
Дирекция на Обществениѣ Сгради.				
1	Указъ № 31 отъ 22/VI 1890 год.	За исплащане на прѣдприемача Леополдъ Краузе залогътъ му вложенъ въ Видинската окр. постоянна комиссия	400	—
		Всичко	400	—
Дирекция на Руссе-Варненската Желѣзница.				
1	Указъ № 28 отъ 20/II 1890 год.	За исплащане на дружеството Loyd принадлежащата му се сумма отъ продажба на директни билети прѣзъ мѣсецитѣ Августъ, Септемврий и Октомврий 1889 година	3.634	75
2	„ № 94 отъ 30/V 1890 год.	За сжщото прѣдадени прѣзъ мѣсецитѣ Ноемврий и Декемврий 1889 година	1.224	55
		Всичко	4.859	30
Министерство на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията.				
1	Указъ № 39 отъ 11/X 1889 год.	За исплащане наема за помѣщението на Варненско-Прѣславската митрополия и Епархияленъ Духовенъ Сѣвѣтъ отъ 10 Ноемврий до 31 Декемврий 1889 г.	103	50
		Всичко	103	50
Министерство на Вжтрѣшнитѣ Работи.				
1	Указъ № 438 отъ 6/IX 1889 год.	Възнаграждението на жителъ отъ с. Шишинци Н. Цековъ, за застрѣления по распорѣжданieto на Медицинскитѣ власти заразенъ конь прѣзъ 1889 г.	20	—
		Сжщо на В. Стоичковъ отъ с. Баня и А. Найденовъ отъ София	80	—
		Сжщо В. Вичевъ и В. Панайотовъ отъ Шуменско.	200	—
		Сжщо на стражаря П. Ранковъ при Търновското околийско управление	100	—
		Сжщо на стражаря Ив. Камбуровъ при Софийското околийско управление	70	—
		Сжщо на Ф. Мехмедовъ и О. Абдиевъ отъ Шуменско.	180	—

№ по редъ	№ и дата на указа съ който е разрешено вземането на суммитъ	Предметът на расхода	Сумма	
			лева	ст.
2	Указъ № 509 отъ 6/X 1889 год. . .	Купенъ прѣвъз м. год. 1 конь за Пловдив. болница.	167	—
3	„ № 611 отъ 18/XII 1889 год. . .	Купенъ прѣвъз м. год. 1 конь за Свищов. болница.	200	—
4	„ № 80 отъ 12/III 1890 год. . .	„ „ „ „ 1 „ „ Раховската „	72	—
5	„ № 137 отъ 15/III 1890 год. . .	„ „ „ „ 1 „ и 1 кола за Варненската болница	350	—
6	„ № 135 отъ 15/III 1890 год. . .	Исплащане злоупотрѣбенитѣ отъ смотрителя при Търновский затворъ Р. Вояджиевъ частни пари на арестантитѣ	1.169	15
7	„ № 136 отъ 15/III 1890 год. . .	Исплащане повредитѣ въ зданието, въ което се е помѣщавалъ I-й полицейский участъкъ въ столицата.	920	—
8	„ № 167 отъ 28 III 1890 год. . .	Възнаграждение на въщи лица по приемане на общинскитѣ обозни кола	2.777	60
9	„ № 522 отъ 14/X 1889 год. . .	Купенитѣ прѣвъз 1889 год. 17 децимала за болничнитѣ контори и окръжнитѣ затвори въ Княжеството	2.300	—
		Всичко	8.605	75
Министерство на Правосъдието.				
1	Указъ № 416 отъ 9/XI 1889 год. . .	Възнаграждение въ размѣръ на двумѣсечна заплата на бившия помощникъ съдебенъ приставъ при Варненский окр. съдъ Стоянъ В. Меразчиевъ, съгласно 46-й членъ отъ закона за чиновницитѣ	220	—
		Всичко	220	—
М-стерство на Народното Просвѣщение.				
1	Указъ № 17 отъ 29/I 1890 год. . .	За исплащане на издѣлията, които по поржката на членовитѣ отъ Индустриалната Комиссия при Министерството на Просвѣщението сж доставени отъ нѣкои окр. управители въ същото Министерство, както и разносцитѣ по прѣнасянето имъ	800	—
2	„ № 53 отъ 26 III 1890 год. . .	За исплащане на купената отъ пазаря храна за добитъка при Държавното Земледѣлческо училище въ Садово прѣвъз 1889 година	1.699	—
		Всичко	2.499	—
Военно Министерство.				
1	Указъ № 60 отъ 2/V 1890 год. . .	За исплащане купенитѣ прѣвъз миналата 1889 г. канцеларски принадлежности на Руссенский Воененъ Съдъ	100	—
		Всичко	100	—

№ по редъ	Рекapитулация.	лева		ст.
1	По Министерството на Финанситъ	5.972		37
2	„ Дирекцията на Общественитъ Сгради	400		—
3	„ „ Руссе-Варненската Желъзница	4.859		30
4	„ Министерството на Външнитъ Дѣла и Исповѣданията	103		50
5	„ „ „ Вжтръшнитъ Работи	8.605		75
6	„ „ „ Правосъдието	220		—
7	„ „ „ Просвѣщението	2.499		—
8	„ Военното Министерство	110		—
	Всичко	22.760		28

Вѣдомость

В

за увеличението кредита по разнитъ §§ по бюджета за 1890 год. съгласно чл. 58
отъ закона за отчетността по бюджета.

№ по редъ	№ и дата на указътъ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
	Министерство на Финанситъ.					
1	Указъ № 75 отъ 3/V 1890 год.	XIX	100	21.000	—	За удовлетворение на чиновници, длъжноститъ, на които се закриватъ. „ апарати и сонди за минитъ. Възнаграждение за убивание врьдителни животни. Снимание планове и пр. за минитъ.
2	„ № 147 отъ 24/IX 1890 год.	I	4	5.500	—	
3	„ № 158 отъ 24/IX 1890 год.	XIX	92	3.000	—	
4	„ № 172 отъ 13/X 1890 год.	X	54	3.000	—	
	Всичко			32.500	—	
	Дирекция на Общественитъ Сгради.					
1	Указъ № 20 отъ 5/V 1890 год.	XXXV	206	3.500	—	За удовлетворение на чиновницитъ длъжноститъ, на които се закриватъ. „ освѣтление помѣщенията на станциитъ, сигналитъ и треноветъ. „ условнонаемния персоналъ въ работилницитъ Руссе-Варна. „ мазателенъ материалъ. „ чистителенъ материалъ.
2	„ № 54 отъ 14/IX 1890 год.	XXIII	129	20.000	—	
3	„ № 63 отъ 30/IX 1890 год.					
3	„ № 59 отъ 13/X 1890 год.	XXV	160	40.000	—	
4	„ № 63 отъ 30/IX 1890 год.	XXIII	130	8.000	—	
5	„ № 63 отъ 30/IX 1890 год.	XXIII	131	5.000	—	

№ по редъ №	№ и дата на указитѣ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Прѣдмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
6	Указъ № 63 отъ 30/IX 1890 год. . .	XXV	168	15.000	—	Освѣтление станциитѣ, треноветѣ и за мазателенъ материалъ. За възвръщаніе гаранции 10% за постройкаи прѣвъ 1889 година.
7	„ № 62 отъ 13/X 1890 год. . . Всичко . . .	XXXI	203	3.000	—	
	Върховна Смѣтна Палата.					
1	Указъ № 73 отъ 5/V 1890 год. . . Всичко . . .	I	7	15	85	За облѣкло на разсилнитѣ.
				15	85	
	Министерство на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията.					
1	Указъ № 24 отъ 29/III 1890 год. . .	I	5	2.500	—	За абониране на вѣстници. „ помощи на бѣдни. „ покупка мебели. „ канцеларски расходи.
2	„ № 26 отъ 29/III 1890 год. . .	VI	36	2.000	—	
3	„ № 53 отъ 4/VII 1890 год. . .	I	6	4.000	—	
4	„ № 62 отъ 10/IX 1890 год. . . Всичко . . .	VI	34	400	—	
				8.900	—	
	Министерство на Вътрѣшнитѣ Дѣла.					
1	Указъ № 317 отъ 24/VI 1890 год. . .	XXI	56	4.000	—	Лѣкуване бѣдни българи въ странство. Канцеларски и други на правителственнитѣ учреждения. Наемъ поправки и други на правителственнитѣ учреждения. Канцеларски и други на болницитѣ и лѣкарства. Погребение на умрѣлитѣ въ болницитѣ. Лѣкове, прѣвъръзочни сръдства и др. Наемъ и ремонтъ на болницитѣ. Пѣтни на лѣкаритѣ и фелдшеритѣ. Възнаграждение на лѣкаритѣ. Командировки по служебни дѣла.
		IX	19	50.000	—	
		IX	21	30.000	—	
2	„ № 406 отъ 27/VIII 1890 год. . .	XX	45	10.000	—	
		XX	47	5.000	—	
		XX	48	25.000	—	
		XX	49	15.000	—	
		XX	51	25.000	—	
		XX	53	2.000	—	
3	„ № 484 отъ 6/X 1890 год. . . Всичко . . .	I	3	12.000	—	
				178.000	—	
	М-рство на Народното Просвѣщение.					
1	Указъ № 77 отъ 15/VIII 1890 год. . . Всичко . . .	II	24	1.000	—	За учебни пособия и разни инструменти.
				1.000	—	
	Министерство на Правосъдието.					
1	Указъ № 175 отъ 24/V 1890 год. . .	I	2	5.000	—	За писменни принадлѣжности и други канцеларски расходи. командировки по служебни дѣла, пѣтни по прѣвѣстваніе и отиваніе на длѣжность и пр.
2	„ № 300 отъ I/X 1890 год. . .	II	8	12.000	—	
	Всичко . . .			17.000	—	

№ по редъ	№ и дата на указиѣ	Подраздѣленіе на бюджета		Увеличени кредити		Предмѣтъ на расхода
		Гл.	§§	лева	ст.	
	Военно Министерство.					
1	Указъ № 81 отъ 29/V 1890 год.	III	15	20.000	—	За облъкло на долниѣ чинове при произвежданието имъ въ офицерски чинъ и пр.
2	„ № 95 отъ 24/VI 1890 год.	III	24	66.000	—	„ наеманіе помѣщенія за войската, управленията и учрежденията.
3	„ № 96 отъ 4/VII 1890 год.	III	25	20.000	—	„ купуваніе медикаменти, инструменти, апарати и пр.
4	„ № 131 отъ 27/VIII 1890 год.	III	17	18.515	—	„ разноски по практически занятия, плащаніе за четеніе на лекции и устави въ Военното Училище и фелдшерското отдѣленіе.
5	„ № 128 отъ 26/VIII 1890 год.	III	20	4.000	—	„ купуваніе и поддържаніе мобилитѣ на Военното Министерство съ Генералния Щабъ и пр.
6	„ № 130 отъ 27/VIII 1890 год.	III	21	5.000	—	„ учебни пособия за Военното Училище и Фелдшерското Отдѣленіе и пр.
7	„ № 136 отъ 27/IX 1890 год.	III	9	200.000	—	„ ижтни и дневни на офицериѣ, лѣкаритѣ, войницитѣ и пр.
	Всичко . . .			333.515	—	

№ по редъ	Реконституция.		
		лева	ст.
1	По Министерството на Финанситѣ	32.500	—
2	„ Дирекцията на Обществениѣ Сгради	94.500	—
3	„ Върховната Смиѣна Палата	15	85
4	„ Министерството на Външнитѣ Дѣла	8.900	—
5	„ „ „ Вжтрѣшнитѣ Дѣла	178.000	—
6	„ „ „ Народното Просвѣщеніе	1.000	—
7	„ „ „ Правосъдието	17.000	—
8	„ Военното Министерство	333,515	—
	Всичко	665.430	85

ВѢДОМОСТЬ

Г

за взегитѣ сумми огъ запазений фондъ по бюджета за 1890 година.

№ по редъ	№ дата на указа съ който е разрѣшено взиманието на суммитѣ	Прѣдмѣтъ на расхода	Сумма	
			лева	ст.
Министерство на Правосъдието.				
1	Указъ № 100 отъ 28/III 1890 год.	За възнаграждение въ размѣръ на двумѣсечна заплата на бившия членъ при закрытия Орѣховския окр. Сждъ Ст. Петковъ съгласно чл. 46 отъ закона на чиновницитѣ	600	—
2	„ № 142 отъ 23/IV 1890 год.	Замѣстваніе изгубенія въ Бургазски окр. сждъ депозитъ отъ 15 лири турски по гражданското дѣло № 25/86	340	50
			Всичко . .	940 50
Министерство на Вътрѣшнитѣ Дѣла.				
1	Указъ № 152 отъ 27/III 1890 год.	За исплащаніе поврѣдитѣ въ зданието което е служало за помѣщение на II-й полицейски участъкъ въ Столицата	297	40
2	„ № 138 отъ 15/III 1890 год.	За обезщетение на разни лица за застрѣлянитѣ по распореджаніето на медицинскитѣ власти конѣе заразени отъ прилѣчиви болѣсти прѣзъ настоящата година	1.612	—
3	„ № 157 отъ 27/III 1890 год.	За купенитѣ прѣзъ н. год. кола и конѣе, за нуждитѣ на болницитѣ	1.606	—
4	„ № 201 отъ 5/V 1890 год.	За заграничното дѣкувание на Варненский окржж. управитель Ив. Драсовъ	1.000	—
5	„ № 232 отъ 5/V 1890 год.	За насаждане дървета въ двора на Александровската болница прѣзъ н. г.	3.195	—
6	„ № 248 отъ 17/V 1890 год.	За насаждане дървета около дворѣтъ на Ст.-Загорската болница прѣзъ н. г.	1.000	—
7	„ № 306 отъ 23/VI 1890 год.	За исплащаніе митъ и др. сборове за полученитѣ децимали за болничнитѣ контори и затворитѣ въ Княжеството	231	85
8	„ № 318 отъ 24/VI 1890 год.	Исплащаніе направенитѣ въ Варна разноски по посрѣщащето на Негово Кр. Височество Италианский Прѣстолонаслѣдникъ	1.825	—
9	„ № 485 отъ 6/X 1890 год.	Помощъ на пострадавшитѣ отъ наводнение въ гр. Кюстендилъ	2.880	—
			Всичко . .	13.647 25
Министерство на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданіята.				
1	Указъ № 20 отъ 16/III 1890 год.	За исплащаніе наема за допълнителното помѣщение за Министерството на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданіята за 1890 год.	2.100	—
2	„ № 29 отъ 11/IV 1890 год.	За исплащаніе наема за помѣщеніето на Варненско-Прѣславската Митрополия и Епархиалния Духовенъ Сжвѣтъ отъ 1 Январий до 10 Ноемврий 1890 година	622	—

№ по редъ	№ и дата на указа съ който е разрешено вземанието на суммитъ	Предмѣтъ на расхода	Сумма	
			лева	ст.
3	Указъ № 39 отъ 11/V 1890 год. . .	За исплащане станалитъ поврѣди на зданията въ които сж се помѣщавали княжеското агенство въ Бѣлградъ и канцелярията му, съгласно контракта.	1.000	—
	Министерство на Финанситъ.	Всичко . .	3.722	90
1	Указъ № 111 отъ 9/VIII 1890 год. .	За исплащане пощенската такса на всичкитъ правителствени послани испращани отъ финансовитъ учреждения прѣвъ 1890 год.	250.000	—
2	„ № 58 отъ 10/IV 1890 год. . .	За исплащане на Варненскій жителъ Телемахъ Силелидовъ стойността на отчужденото му за държавна полза лозе находяще се посрѣдъ земитъ на Сандровскія дворецъ при гр. Варна	1.159	74
3	„ № 153 отъ 24/IX 1890 год. . .	За отчуждение мѣста при ланата Мошино	280	39
4	„ № 170 отъ 13/X 1890 год. . .	За исплащане на Кнацетъ въ Виена нѣщата за исчистване каналитъ на Софийски Дворецъ . .	2.200	—
5	„ № 171 отъ 13/X 1890 год. . .	За мобили на двореца Сандрово	2.069	90
	Военно Министерство.	Всичко . .	255.710	03
1	Указъ № 129 отъ 27/VIII 1890 год.	За купуване една желязна каса за управлението на завѣдующия въоръженнето въ войската . . .	240	—
2	„ № 82 отъ 29/V 1890 год. . .	За обзавеждане на Силистренското коменданско управление съ необходимитъ канцеларски потрѣби.	50	—
3	„ № 126 отъ 27/VIII 1890 год.	За първоначално обзавеждане съ канцеларски потрѣби на II Софийскій Воинскій Началникъ . .	400	—
		Всичко . .	690	—

№ по редъ	Реконституция.	Сумма	
		лева	ст.
1	По Министерството на Правосъдието	940	50
2	„ „ „ Вътрѣшнитъ Дѣла	13.647	25
3	„ „ „ Външнитъ Дѣла и Исповѣданията	3.722	90
4	„ „ „ Финанситъ	255.710	03
5	„ Военното Министерство	690	—
	Всичко . .	274.710	68

Прѣдсѣд. Има ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по тоя въпросъ? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата, ще се гласува прѣдложението на г-на М-ра. Които го не приематъ, да вдигнатъ рѣка. (Никой не вдига). Приема се.

Г-нъ секретаръ ще прочете на първо четение законопроектитѣ за окончателното сключване бюджетитѣ за 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885 и 1886 години.

Секр. М. Милевъ: (Чете отношението):

„Министерство на Финанситѣ. Отдѣление за държавната и обществената отчетность. № 40748, Ноемврий 24 день 1890 год. гр. София.

До г-на Прѣдсѣдателя на VI Общи. Нар. Събрание.

Г-не Прѣдсѣдателю,

Имамъ честъ да ви помоля, г-не прѣдсѣдателю, да благоволите да внесете въ Нар. Събрание, на одобрение, законопроектитѣ за окончателното сключване на бюджетитѣ за 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885 и 1886 г., изпратени съ докладитѣ на прѣдседственицитѣ ми подъ № № 31280 и 33362, отъ 1883 год. 33107 отъ 1884 г., 26517 и 30368 отъ 1887 год., и 34409 отъ 1888 год. Настоящото ми ходатайство се прѣдизвиква отъ чл. чл. 82 и 83 на закона за отчетността по бюджета.

(подп.) Министръ на Финанситѣ: Хр. Бѣлчовъ.“

Бараколевъ: Азъ мисля, че не могатъ да се четжтъ тѣзи бюджети, понеже още не сж раздадени на прѣдставителитѣ. По-прѣди да ни се раздадатъ и послѣ да се рѣши, дали да се четжтъ или да се пратятъ на комиссията.

М-ръ Хр. Бѣлчевъ: Тѣзи бюджети се внасятъ въ Нар. Събрание само за одобрене. Не сж тѣзи първитѣ, които се внасятъ тукъ, има такива внесени и миналата година. То е изпълнение на закона за отчетността по

бюджета, на основание на който ставатъ и расходитѣ и на основание на който става включванието на бюджетитѣ. За това да се четжтъ цѣлитѣ бюджети сж дълги, а както е ставало и други нѣтъ: да се четатъ законопроектитѣ къмъ тѣхъ, които сж и по кратки, а другитѣ не сж освѣтъ обяснителни таблици, та нѣма защо да се четжтъ.

Секр. М. Милевъ: (Чете законопроектитѣ):*)

Прѣдсѣд. Има ли нѣкой да говори по четенитѣ проекти? (Никой не иска думата). Ще се гласува. Които не приематъ прѣдложениетѣ отъ г-на М-ра законопроекти за окончателното сключване на бюджета за казанитѣ години, да вдигнатъ рѣка. (Никой не вдига). Приематъ се.

Г-да прѣдставители! Дневний редъ е исчерпанъ; има ли нѣкой да направи прѣдложение за идущия дневенъ редъ?

Бож. Попповъ: Азъ ще моля г-на прѣдсѣдателя, ако е възможно да ни даде на прѣдъ 5 м. отпущкъ, подиръ това знамъ, че въ по-миналото засѣдание взехме рѣшение, щото подиръ исчерпванието на дневния редъ да има докладъ отъ разнитѣ комиссии, особено отъ прошегарната комиссия. За това ще моля г-нъ прѣдсѣдатель да покани г-да докладчицитѣ на комиссиитѣ да кажатъ, какво иматъ приготвено.

Прѣдсѣд. Г-нъ Бож. Попповъ прави прѣдложение да се дадѣтъ сега 5 м. отпущкъ, а послѣ да се продължава засѣданието като се докладва отъ комиссиитѣ. Които не приема това прѣдложение, да вдигне рѣка. (Болшинство). Прѣдложението пада. Има ли нѣкой да прѣдложи нѣщо за идущото засѣдание? (Никой не иска думата).

(Звъни). Засѣданieto сѣ вдига.

За идущия дневенъ редъ имаме продължение отъ докладитѣ на разни комиссии.

*) Тия законопроекти заедно съ прѣдизвикванитѣ бюджети ще се издадѣтъ въ особенни брошури като пригурка къмъ този дневникъ.

(Край въ 4 часа и 20 минути слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: П. Славковъ.

Подирѣдсѣдатели: { Д. Петковъ.
Ив. Антоновъ.

Секретари: { Ив. Халачовъ.
Зах. Градинаровъ.
Я. Д. Матаниевъ.
Д-ръ Стояновичъ.
Д-ръ Сарживановъ.
Георги Пеневъ.
М. Милевъ.
Хр. Лѣнарски.

Секретари: { Я. Руселиевъ.
Хр. Благоевъ.
Якимъ Попповъ.
Ив. Бешевлиевъ.
Кифаловъ.
И. Титоровъ.
Ст. Х. Калчевъ.
К. Костовичъ.

Ревизоръ на Стенографическото Бюро при Нар. Събрание: Д. Йовевъ.